

MERKUR

KOPALNICE GORENJE
septembra 15% CENEJE

CROATIA ZAVAROVALNICA ZAVAROVANJE D. D.

KRANJ, Koroška 2, tel. 217-687
Delovni čas: od 8. - 12. ure
in od 17. - 19. ure

VAŠA ZAVAROVALNICA

Gorenjska banka
Gorenjska banka Kranj

GORENJSKA BANKA FORMULA
BANKA PRIHRANKA

Slovenski proizvod - Slovenska kakovost

Kranj, 10. septembra - Slovenska blagovna znamka naj dobi pomen, da bo naše blago prodrlo v svet. Uresničitev te pobude, ki je nastala v Kranju lani jeseni, in za katero je po oceni predsednika slovenske vlade Lojzeta Peterleta predsednik gospodarske zbornice Slovenije Franc Horvat rekel, da gre za izziv v pravem trenutku in času, se danes začena s prvim slovenskim sejmom Slovenski proizvod - Slovenska kakovost v Kranju.

Prirreditve, katere pripravljajo v Sloveniji sicer zavirajo, hkrati pa v zadnjem obdobju še bolj spodbudila, je vzbudila odobravanje, simpatije in obeta (po številu prijavljenih razstavljalcev), da bo vseeno kakovostna iztočnica za pospešeno delovanje (kar zadeva podpise in določila) na tem področju. Sodeluje 95 slovenskih firm, ki se bodo prvič potegovala za okrog 500 izdelki za znak Slovenska kakovost - SQ.

Sejem bo danes odprl predsednik slovenske skupščine France Bučar. V okviru prireditve, ki bo trajala do petka, 13. oktobra, pa bo Fakulteta mariborske univerze za organizacijo dela v Kranju v četrtek dopoldne pripravila tudi posvet pod naslovom Znak za kakovost bo predstavljal slovenske proizvode. ● A. Z.

700 let Besnice in ohranjanje vrednot - V soboto so v Besnici proslavili 700. obletnico, odkar je bilo prvič zapisano ime kraja z bogato zgodovino in ustvarjalno tradicijo. Slovesnosti so se udeležili nekateri ugledni člani vlade s predsednikom Lojzeto Peterletom, poljski konzul iz Zagreba in drugi visoki gostje ter predstavniki kranjske občine. Po dopoldanski maši, ki jo je opravil pomožni škof Jožef Kvas, je bila dopoldanska kulturna prireditev ob vzhodu cerkve. Popoldne pa se je nadaljevalo veselo rajanje. Več na 4. strani. - A. Z.

Slovenska skupščina ponovno o lastninskih zakonih Veliko amandmajev in novi zakonski predlogi

Kranj, 9. septembra - Zbori slovenske skupščine bodo na zasedanju v sredo in četrtek obravnavali predlog zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij in nadaljevali z razpravo o predlogu zakonov o zadrugah in o denacionalizaciji. Ker je na zakon o lastninjenju podjetij veliko pripomb, so nekatere skupine poslancev pripravile zakonske predloge, ki se precej razlikujejo od vladnega, in jih posredovale v skupščinsko obravnavo. Na zakona o denacionalizaciji in o zadrugah pa je skupščina doslej prejela več amandmajev, kot imata zakona členov.

Pri predlogu zakona o zadrugah je največ amandmajev na člene, ki opredeljujejo vra-

čanje združnega premoženja, in na določbo, po kateri bi zdruge na podlagi poslovnega sodelovanja dobile v klavnih, mlekarah, vinskih kletah in še v nekaterih drugih podjetjih 40-odstotni delež. Precej opozicijskih poslancev predlaga (skupaj z gospodarsko zbornico in svobodnimi sindikati), da bi črtali celotno poglavje o nekatere najbolj sporne člene iz poglavja, drugi predlagajo drugačne rešitve, med drugim tudi take, da naj bi zdru-

ge dobile samo možnost sodelovanja pri lastninskem preoblikovanju kmetijsko-predelovalnih podjetij. Več predlogov je za to, da bi dopolnili spisek podjetij, v katerih naj bi zadruge dobile 40-odstotni delež, z novimi in da bi na spisek vrstili tudi podjetja lesno-predelovalne industrije oz. žagarske obrate, ki predelujejo les iz kmečkih gozdov.

Pregled amandmajev k predlogu zakona o denacionalizaciji kaže, da je le malo členov, za katere poslanci ne predlagajo sprememb ali dopolnil. Nekateri predlagajo, da bi bivšim lastnikom premoženje vračali v obliki lastninskih pravic in deležev, v naravi pa le izjemoma. Veliko je zahtev za širjenje denacionalizacijskih upravičencev: eden od poslancev celo predlaga, da bi mednje uvrstili tudi ljudi, ki so jim okupatorske vojske povzročile škodo, a doslej niso dobili odškodnine, več poslancev se zavezema, da bi nepremičnine vrnil tudi skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja kot pravnemu nasledniku pokojninskih skladov Kar zadeva vračanje kmetijskih zemljišč in gozdov, so tudi takšni amandmaji, da bi vračanje omejili in nekdanjim lastnikom dali največ 50 hektarjev obdelovalne zemlje in največ 100 hektarjev gozda.

Na predlog zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij, o katerem bo skupščina na tokratnem zasedanju šele začela razpravljati, je bilo doslej izrečenih že veliko kritičnih besed. Nekateri poslanci, ki nimajo pripomb samo na posamezne člene, ampak na vladno zasnovano privatizacijo, so pripravili nov predlog zakona. Predsedstvo Zveze ekonomistov Slovenije pa je napisalo poslancem odprto pismo, v katerem jih med drugim opozarja, da naj zakon vrnejo v fazo osnutka. Zakon se po njihovem mnenju izogiba tržni logiki, zmanjšuje motiviranost zaposlenih in ponuja paradržavne ustanove in pravila, ki politiki omogočajo vmešavanje v gospodarstvo. ● C. Zaplotnik

Konjeniška prireditev v Bobovku - Konjeniški klub Kranj je organiziral v soboto v Bobovku medklubsko tekmovanje v dresurnem jahanju v spomin Jožeta Škofica. Sodelovala je večina najboljših slovenskih jahačev. Na prireditvi so uspešno nastopili tudi kranjski dresurni jahači. Več na športni strani. ● J. K., slika G. Šinik

Lastninska vročica

Zdaj gre pa zares, dosejanja strankarska nasprotja so bila le previdno otipavanje, pri lastninski zakonodaji bo šlo zares. Kaj se bo zgodilo, je težko napovedati, saj bodo na skupščinskih klopeh kar trije zakoni o lastninjenju podjetij, poleg uradnega Umekovega še Pintarjev in stari Mencingerjev ter plaz amandmajev. V petek so jih našli že več kot 150, danes se je njihovo število verjetno že podvojilo, saj se šušlja, da ima pripravljene celo vlada, ki namerava danes pojasniti svoj odnos do amandmajev, jutri se bo sestel skupščinski odbor za splošne gospodarske zadeve, ki je že poskušal predlog zakona vrniti v osnutek... Skratka, zmeda, ki jo porajajo tudi gluha Umekova ušesa, zato je razplet skrajno nepredvidljiv.

Lastninska vročica je politično spoznanje, marsikomu lahko spodsne, vede ali nevede. Toliko bolj nepredvidljiva, ker je postalo že docela jasno, da cilj predlagane lastninske zakonodaje izrazito političen, ekonomski niti ne poskuša biti, kaj šele, da bi imel takšne sestavine. Po domače povedano, izhaja iz prepričanja, da sedanja družbena lastnina ni nič drugega kot lastnina bivše komunistične partije, zato jo je pač potrebno

podržaviti, kot so to po vojni denimo storili v Avstriji, ko so poddržavili lastnino nacistične stranke.

Potentakem je jasno, da ekonomskih posledic predlagane lastninske zakonodaje ni moč napovedati, kar je dr. Jože Menciger slikovito povedal s prisposobo o butalskem kovaču, ki ni vedel, kuje vile ali lopato. Ocene, kaj nas čaka, so zato zelo različne, raztegnjene od previdnega molka do opozicijskega napovedovanja katastrofe, tudi z malce sprenevedanja, kaj se bo zgodilo, če bodo zamenjali vse direktorje, pardon, menedžerje.

Vsekakor pa je jasno, da bo lastninska zakonodaja sprejeta, če bo pozicija tako hotela, naj opozicija še tako rogoviti, saj je strankarska disciplina v skupščini še vedno zgledna. Če se bo zapletlo v zboru združenega dela, bodo glasovanje speljali pač na skupno zasedanje. Vprašanje je torej, ali bo Demos vztrajal pri Umekovem zakonu oziroma pri 90-odstotnem poddržavljenju družbene lastnine, če bo, bo moral na svoja pleča prevzeti tudi posledice poddržavljenja, ki ekonomske uspešnosti ne bo prinesla, naše gospodarstvo pa je že zdaj obubožano. ● M. Volčjak

Uspeh Gorenjcev na Ptujem festivalu

Na 22. slovenskem festivalu domače zabavne glasbe na Ptuj '91 je na sobotnem finalnem večeru nastopilo 15 ansamblov, ki so za kakovost dan prej prejeli srebrnega ali zlatega Orfeja. Imenitno so se izkazali gorenjski muzikantje, saj sta oba zastopnika ansambel Gašperji iz Preddvora in ansambel Antona Iskre iz Begunj prejela zlato Orfejevo značko. Slednji je bil po mnenju strokovne komisije, ki jo je vodil Bojan Adamič, izbran kot najboljši debitant festivala in si ob nagradi zagotovil tudi snemanje v tonskem studiu Sraka Novo mesto. Velik uspeh so dosegli tudi Gašperji iz Preddvora pod pokroviteljstvom Gorenjskega glasa v večeru ansamblov, saj jih je za skladbi Gašper jaz, Gašper ti in Moj Preddvor komponista Slavka Avsenika, občinstvo nagradilo z drugo nagrado. Na nedeljskem večeru novih viž smo slišali 14 novih melodij, zopet pa so največ nagrad (2. nagrado strokovne komisije, 1. in 2. nagrado občinstva) prejeli Bratje iz Oplotnice, Korenovo plaketo za najboljšega pevca pa si je prislužil Edvin Fliser. Gorenjski glas je podelil 3. nagrado občinstva za melodijo Za mir na svetu ansambla Francija Zemeta. Več v petkovi številki... Na sliki: Ansambel Gašperji Besedilo in slika: Drago Papler

NE PREZRITE — Na željo bralcev bo odslej nagradna križanka za TV oddajo Križkraž objavljena tudi v Gorenjskem glasu. Prvič v petek, 13. septembra!

1. SLOVENSKI SEJEM

SLOVENSKI PROIZVOD - SQ

KRANJ, 10. - 13. 9. '91

Kotona

V petek, 20. septembra, ob 20. uri bo v hotelu Creina v Kranju četrta letošnja

GLASOVA PREJA
Misli na temo
MED MIROM IN VOJNO
bosta predevala

pravkar najpopularnejši Gorenjec

JELKO KACIN

Pokličite uredništvo Gorenjskega glasa, tel: 211-860 ali 211-835 in rezervirali vam bomo sedež v restavraciji.

in

Voditelj Glasovih prej

VIKTOR ŽAKELJ

IZBERITE SVOJO POT DO ZNANJA!

DELAVSKA UNIVERZA ŠK. LOKA

VPIS IN INFORMACIJE
064/622-764

Proslavitev obletnice v Besnici

Država in 700 let

Besnica, 8. septembra - "Imeli boste to srečo, da boste lahko rekli in si bodo šolarji lahko zapomnili: 700-letnico Besnice smo praznovali, ko je Slovenija postala država..." je v nedeljo na proslavi, ko so po scenariju domačega kulturnega društva, s poudarkom na rokovnjača Dimeža, člani lutkovne in dramske skupine ter besniški pevci med predstavljanjem Besnice skozi čas, rekel v slovesnem pozdravu in nagovoru predsednik slovenske vlade Lojze Peterle.

Proslava, ki se je začela ob 9. uri z mašo, ki jo je v cerkvi Sv. Egidija v Zgornji Besnici opravil pomožni škof Jožef Kvas, se je v toplem, poznoletnem sončnem dopoldnevu najprej nadaljevala ob vznožju pred cerkvijo, nato pa s celodnevnim rajanjem in srečanjem uglednih gostov pod Joškovim kozolcem.

Svečanosti, ki jo je simbolizirala v kakovosti in zdravi vkorenjenosti in sposobnosti ljudi Besniška voščenska, so se poleg člana predsedstva Republike Slovenije Ivana Omana, predsednika vlade Lojzeta Peterleta, ministrov Jelka Kacina in Petra Venclja ter predsednika zbora občin Ivana Bizjaka udeležili tudi člani kranjske vlade s predsednikom Vladimирjem Mohoričem in predsednik občinske skupščine Vitomir Gros ter drugi. Med uglednimi gosti, ki so mu najprej izročili spominsko darilo - zlato besniško jabolko pa je bil tudi poljski generalni konzul v Jugoslaviji. Zlate besniške voščenske pa so podelili za spomin pred koncem programa pod vznožjem cerkve tudi Lojzetu Peterletu, pomožnemu škofu Jožefu Kvasu, Vitomirju Grosu, župniku Alojzu Grebencu, Mihi Sušniku, Janezu Balanču, Ivanu Lebnu in Lutkovni skupini Besnica.

Popoldnansko rajanje je potem potekalo v organizaciji Turističnega društva in za veselo razpoloženje so skrbeli domači godci s citrami in harmoniko. Proslavljanje častitljive obletnice kraja pa je preveval tudi ponos, ki ga je simbolično utrdil v nagovoru tudi predsednik Lojze Peterle, ko je mimogrede omenil, da med nedavnim obiskom v Ameriki ne bi bil presenečen, če bi ga tamkajšnji taksist, ko ga je vprašal, ali smo se v Sloveniji že rešili ruskega komunizma, vprašal tudi, ali pozna ministra Kacina, ki je doma iz Besnice... ● A. Žalar

Srečanje ob Planšarskem jezeru - Jezersko

Krajevna skupnost in Kulturno umetniško društvo Jezersko bosta v soboto, 14. septembra, ob 11. uri dopoldne ob Planšarskem jezeru na Jezerskem pripravila veselo prireditev pod naslovom Na svidenje poletje - Dober dan jesen. V goste bodo povabili Janeza Hočevarja - Rifleta in ansambel Nagelj iz Kamnika. Prireditelji obljublajo, da ne bo ničesar manjkalo (in da bo tudi vreme lepo). ● (až)

Nove vežice in pokopališče - Gorenja vas

V krajevni skupnosti Gorenja vas v škofjeloški občini bodo v nedeljo, 15. septembra, proslavili uresničen nalog, ko so se v krajevni skupnosti odločili, da s samoprispevkem zgradijo mrliške vežice in razširijo pokopališče. Blagoslov in predaja v uporabo novozgrajenih mrliških vežic in novega pokopališča bo ob 8. uri (po prvi maši). K svečanosti vabita predsednik sveta krajevne skupnosti in župnijski urad Trata. ● (až)

Soglasja k lokacijam - Škofja Loka

Na jutrišnji (sreda), 10. seji sveta krajevne skupnosti Kamnitnik, ki bo ob 19. uri, bodo na dnevnem redu zanimiva prostorska vprašanja. Najprej bodo obravnavali vlogo za soglasje k lokaciji objekta stara Odeja - poslovno trgovska hiša investitor Loka Lesing, nato soglasje k lokaciji objekta Mesnica - predelava mesa in prodajalna (investitor Matjaž Miklavč) in nazadnje razpravljali še o prihodnji urbanistični zasnovi kompleksa vojašnice v Škofji Loki in o rekonstrukciji Stare ceste. ● (až)

Debeli in Suihi za lajšjo ureditev Športnega centra - V krajevni skupnosti Brezje v radovljjski občini, kjer so še posebno delavni in zavzeti člani Športnega društva, so v petek popoldne pripravili zanimivo veselo prireditev z nogometno tekmo Debeli in Suihi. Srečanje z igrami, ki se je začelo pred domom na Brezjah in se potem odvijalo na igrišču za Gostiščem Turist na Črnicu, je privabilo kar precej gledalcev. Postregli so poleg pijače tudi z lovskim golažem. Tekma Debeli : Suihi (poslej bodo ta vesela srečanja tradicionalna) se je končala z rezultatom 8 : 7 v korist Debelih. Izkupiček od tega veseliga srečanja bodo namenili za postopno ureditev Športnega centra za Gostiščem Turist. Zgraditi nameravajo namreč še igrišče za tenis in nekatera druga ter urediti prostore za piknike. Zato nameravajo člani Športnega društva še letos pripraviti kakšno veselo srečanje, da bi na ta način dobili nekaj denarja. Predsednik sveta krajevne skupnosti Jakob Langus pa je na petkovi prireditvi pohvalil člane Športnega društva in pozdravil njihove pobude in načrte. - A. Ž.

Pred praznikom krajevne skupnosti Visoko

Tradicija se nadaljuje

Tudi ob letošnjem krajevnem prazniku bodo krajanje krajevne skupnosti Visoko v kranjski občini bogatejši z nekaterimi pridobitvami in urejenostjo krajev.

Visoko, 9. septembra - Na srečanju konec minulega tedna v krajevni skupnosti Visoko, ko smo se pogovarjali s predsednikom sveta KS Rajkom Bakovnikom, tajnikom Jožetom Bolko in člani gradbenega odbora za izgradnjo pošte in obnovo Doma krajanov Zdravkom Žagarjem, Slavkom Hočevarjem in Branetom Petkom, se je po predstavitvi programa krajevne skupnosti in uresničenih velikih akcijah, začelih že lani ali celo prej, nekaterih pa letos, izoblikovala ocena, da bo letošnji praznik tudi ponovna potrditev že kar desetletne tradicije. Vsako leto sredi septembra, ko z različnimi prireditvami obeležijo praznik, so na Visokem ali v sosednjih krajih slovesno odpirali tudi takšen ali drugačen objekt, ali pa proslavili komunalno ali drugačno pridobitev. Tudi tokrat, v nedeljo, 15. septembra, bo tako.

Na svečanosti, ki se bo začela ob 11. uri in jo bodo v kulturnem programu popestrili pevski zbor, folklorna skupina, najmlajši iz vrta, ansambel Gašperji, bodo odprli novo pošto s prenovljeno fasado in vhodom v Dom krajanov. Pričakujejo, da bo slavnostni govornik predsednik izvršnega sveta občine Kranj Vladimir Mohorič, med gosti pa, da bodo tudi drugi predstavniki občine, pošte in seveda krajanje.

"S pošto in prenovljenim domom bo uresničen pravzaprav program, opredeljen že pred leti za daljše obdobje. Takrat smo na primer načrtovali telefonijo, trgovino in s tem v zvezi nazadnje tudi pošto. No, zdaj smo pred uresničitvijo tega programa, za katerega so se vsa leta, in še posebej tudi letos, zavzeli s prispevkom in delom vsi krajanje, podpora, za katero smo hvaležni, pa je bila tudi v občini in Pošti v PTT podjetju Kranj," z zadovoljstvom ugotavlja predsednik sveta KS Rajko Bakovnik.

Pridobitev, ki jo bodo v nedeljo svečano odprli na Visokem, pa letos ni edina. Spomladi je bila končana velika telefonska akcija za krajevne skupnosti v severnem delu občine, katere nosilec je bila krajevna skupnost Visoko. V krajevni skupnosti Visoko so z novo

Rajko Bakovnik

centralo dobili 300 novih telefonov. Velika dela so potekala v Športnem parku, kjer so urejali razsvetlavo na teniških igriščih in balinišču, nogometna sekcija pa ta hip še vedno ureja mansardo garderobnega objekta, razširjali pa so tudi nogometno igrišče. Sicer pa dela v Športnem parku še niso končana. V teniški sekciji, ki je med najbolj aktivnimi v krajevni skupnosti, se pripravljajo na novo akcijo.

"Po celoviti obnovi petih teniških igrišč se zdaj pripravljamo, da še letos končamo groba dela za še dve novi teniški igrišči," pojasnjuje predsednik sekcije Slavko Hočevar, ki je tudi vodja gradbenih del pri pošti in obnovi doma in ima zaradi skupnosti Visoko so z novo

teniški sekciji, kot je povedal, kar malce slabo vest. Predsednik gradbenega odbora za pošto in obnovo Doma Zdravko Žagar pa ugotavlja, da je bilo Hočevarjevo in delo Braneta Petka (slednji je v odboru skrbel za tehnična opravila) zares nujno in po rezultatih nenadomestljivo. "Brez njiju ne vem, ali bi v nedeljo proslavljali otvoritev in dokončanje del. Kakor pa poznam Slavka, bo svoj očitek, da je bil premalo "pri tenisu", hitro nadoknadil. Sicer pa

Zdravko Žagar

je tenis v Športnem parku, ki služi krajanom in je odprt tudi za druge, na visoki ravni in znan daleč naokrog."

Zadovoljen z uresničevanjem letošnjega programa in z

zadnjimi akcijami pa je tudi Jože Bolka, tajnik krajevne skupnosti sicer pa tudi kar "finančni direktor" akcij. "Celoten obračun še ni skupaj, vendar so krajanje poleg prispevkov v denarju in materialu opravili tudi več kot dva tisoč delovnih ur. Podobno je bilo pri urejanju zbiralnice mleka na Lužah in

plošči na tamkajšnjem gasilnem domu; pa na Miljah pri urejanju večnamenskega objekta, pri asfaltiranju ulice v zgornjem delu Visokega, pri domu s sodelovali še posebej gasilci, ki tudi sicer uresničujejo svoj program urejanja stolpa in orodišča. Sicer pa nas je, kot rečeno, pri najzahtevnejšem projektu podprla tudi občina..."

Brane Bolka

Tako bo v nedeljo na Visokem proslavljanje krajevnega praznika spet svečano. Letos, kar zadeva prireditve sicer nekoliko skromnejše, vendar se bo nedeljsko popoldne praznovanje nadaljevalo v Športnem parku z različnimi veselimi igrami. Že v soboto pa bodo gasilci pripravili tudi mokro vajo. ● A. Žalar

Novinarski večer v Kampu Smednik v Dragočajni

Tokrat priznanje za delo v turizmu

Že na dvanajsti prireditvi pod naslovom Novinarski večer bomo tokrat proslavili skupaj s pokroviteljem Zavarovalnico Triglav d.d. Ljubljana in njeno Območno enoto Ljubljana 30-letnico in delo turističnih delavcev TD Dragočajna - Moše za razvoj Kampa Smednik v Dragočajni.

Nadaljujemo torej z zdaj že dobro znano in utrjeno, tradicionalno prireditvijo Gorenjskega glasa pod pokroviteljstvom Zavarovalnice Triglav d.d. Ljubljana - Novinarski večer. Tokrat bomo prvič, sicer pa že na dvanajstem Novinarskem večeru, podelili naše priznanje na prostem v Kampu Smednik v Dragočajni turističnim delavcem Turističnega društva Dragočajna - Moše. Zakaj ravno v Dragočajni in v kampu, bomo več pojasnili v petkovem Gorenjskem glasu.

Tokrat povejmo le to, da bodo na prireditvi, ki bo v soboto, 14. septembra, in se bo začela ob kampu v Dragočajni ob 15.

uri, najprej slovesno odprli nove poslovne prostore Turističnega društva in hkrati proslavili 30-letnico Kampa Smednik v Dragočajni. Potem pa se bomo preselili v kampu, kjer se bomo novinarji Gorenjskega glasa pogovarjali (v živo) z domačini in gosti, vmes pa bodo za prijetno in veselo razpoloženje poskrbeli tudi domači šolarji, pa Folklorna skupina Sava in Ansambel sekstet Karavanke.

Tako kot na vseh dosedanjih prireditvah bomo žrebali tudi številne nagrade. Naj takoj povemo, da bodo vstopnice za prireditev naprodaj od jutri (v sredo) naprej v Okrepčevalnici v kampu v Dragočajni od

10. do 22. ure. Seveda pa bomo podelili tudi priznanje Gorenjskega glasa za dosežene uspehe pri delu in razvoju kampa in društva.

Po dobri poldrugi uri zanimivih pogovorov, med katerimi pa ne bo manjkalo glasbe, petja, plesa, smeha... pa se bo seveda nadaljevalo v kampu veselo rajanje. Da ne bo nihče žejen in lačen, bo poskrbelo Turistično društvo, za veselo razpoloženje in ples pa Ansambel sekstet Karavanke in spon-

zorji prireditve z nagradami, ki jih bomo žrebali med prireditvijo in po njej. Tudi veselih iger ne bo manjkalo. Zato vam priporočamo, da si pravočasno preskrbite vstopnice, saj bodo veljale za prireditev, veselo srečanje po njej in hkrati za žrebavanje številnih nagrad. V predprodaji so tudi v naši malooglasni službi na Cesti JLA v Kranju. Več o prireditvi pa, kot rečeno, v petek v Gorenjskem glasu, ko bomo tudi napovedali, kakšno bo naslednji dan v soboto vreme. Če bo namreč kazalo slabo, bomo prireditev prestavili na prihodnjo soboto, 21. septembra, čeprav je v Dragočajni že zdaj večinoma vse nared za veselo srečanje. ● A. Žalar

Zakaj je Zalog v temi

Zalog, septembra - Pred časom so nas prebivalci Zaloga in okolice opozorili, da v teh vaseh že dolgo ne gorijo svetilke javne razsvetljave. Menda je Elektro Kamnik luč odklopil zaradi neplačanih računov, so ugbali. Res je bilo tako, le da je odklop naročil sam (zdaj že bivši) krajevni župan.

V Kamniku, pri Elektru Ljubljana Okolica, ki skrbi tudi za razsvetlavo mejne krajevne skupnosti Zalog, so domnevo potrdili. Kdaj bo Zalog z okolico spet razsvetljen? Ali bodo jeseni, ko se noči daljšajo in so tudi jutra, ko domačini odhajajo na delo, še temna, Založani še vedno brez javne razsvetljave? Odgovor smo iskali pri predsedniku krajevne skupnosti Francu Bohincu. Ker je zaradi kopice težav, med drugim tudi te z javno razsvetlavo, na zadnji seji odstopil, popolnega odgovora ni bilo. Povedal nam je le, da je dal javno razsvetlavo v krajevni skupnosti odklopiti sam, ker je bila poraba elektrike prevelika. Rojakom je očital, da hočejo imeti luč za vsak nočni korak, namesto da bi si jo racionalno odmerjali.

»Od kranjske občine dobimo za javno razsvetlavo po milijon starih dinarjev na svetilko v enem letu,« je pojasnil Franc Bohinc. »V krajevni skupnosti je 26 svetilk. Denar, ki nam ga je občina za leto 1991 namenila za razsvetlavo, je bil porabljen v pol leta. Zato sem dal odklopiti.« Ali to pomeni, da bodo do naslednjega razdeljevanja občinskega denarja za krajevno elektriko (konec tega ali v začetku prihodnjega leta?) Založani v temi? Franc Bohinc tega ni vedel. Tudi ga nič več ne briga, je pribil, saj po odstopu na zadnji seji ni več župan, s številnimi krajevnimi problemi z lučjo vred pa naj se poslej ubada kdo drug. Da je zdaj že bivšemu prvemu krajevemu možu res že vsega dovolj, pričča tudi odnos do podpisane, ki sem pri njem iskala informacije. Odpravil me je srdito in prav na kratko, češ da sedanje teme v Zalogu ni kriva ne občina ne Elektro, pač pa izključno Založani, ki pri nočni svetlobi nimajo nobene mere. ● D. Ž.

Nagrade so že prispevali: Zavarovalnica Triglav d.d. Ljubljana - Območna enota Ljubljana, Gorenjski glas, Ljubljanska banka - Gorenjska banka, Gorenjski sejum, RT Telefonija Robert Rozman - Dragočajna, Žeja servis Mihelca Mihela Govekar - Valburga, Okrepčevalnica Stari grad Mihela Rimondo, Trgovina Gomo - Smednik, Avto club P&K - Smednik, Kamnoseštvo Stupan - Dragočajna in Eterović - Moše, Marjan Mali - Valburga, Avtoprevozniki Boris Zajc - Valburga in Ločniškar - Smednik, Mesarija Anton Zorman - Zbilje, Elektromehanika Stane Zorman - Zbilje, Penzion Veronika - Dragočajna in Kanu - Valburga, Lesna galanterija Jože Gregorc - Hraše, Trgovina Sfinga - Valburga, KZ Medvode, Mizarstvo Dominik Malovrh - Hraše, Šik Zbilje, Pleskarstvo Jože Potočnik - Dragočajna in Peter Kalan Bertonec 36 - Kranj, Butik Ježek Nuša Gantar - Valburga, Sport plan Dore Konjar - Smednik, Zidarstvo in fasadstvo Franc Jenko - Smednik, Color Medvode, Avtonoga Drago Meglič - Zbilje, Gostilna Klub Slovin - Medvode in Zorman - Valburga, Franc Belcijan - Valburga, Kugla bar Zapoge, KGM Janez Kalan - Zapoge, Avtoprevoznik in izkopi Jernej Jerman - Zapoge, Okrepčevalnica Vili Vilko Ambroš in Sodček Lino Eržen, Prodajalna plina Franci Zor - Moše, Gostilna Mihovec - Zgornje Pirniče, Izdelava in servisiranje predmetov iz umetnih smol - Zgornje Pirniče, Petrol Medvode, Kmečki turizem Pr' Jarč - Zbilje, Bistro Dotik - Zbilje, Jernej Brank - Valburga, ABC Loka Železnina Medvode, Alojz Snój - Valburga, Franc Gačnik - Valburga...

Solidarni z begunci

Brezdomci se zatekajo tudi v Slovenijo

K sorodnikom v Slovenijo se zatekajo Hrvatje, ki jim je vojna vzela domove.

Vojna na Hrvaškem rojeva hude stiske. 140.000 ljudi je v tej drami ostalo brez domov, mnogi so v domačih vaseh v Slavoniji, Baranji, Kordunu in drugih kriznih žariščih pustili vse in se, rešujoč si le gola življenja, zatekli daleč od doma. V tiste kraje na Hrvaškem, ki se jih še ni dotaknila vojna, v Slovenijo, na Madžarsko, v Italijo, še dlje na tujino... Na Slovenskem poznamo tragedije hrvaških beguncem in čutimo z njimi. Kako bi jim pomagali, smo poizvedovali pri naših tokratnih sogovornikih.

Miloš Rooss: »Začasno bi lahko beguncem s Hrvaške solidarno pomagale slovenske družine. V sili bi tudi jaz sprejel koga na stanovanje. Če pa bi se njihovo begunstvo nadaljevalo, bi kazalo trajneje rešiti njihovo stanovanjsko vprašanje. Morda bi jim v Sloveniji ponudili prazna stanovanja, iz katerih so se izselile vojaške osebe...«

Janko Trajčev: »Navadni ljudje ne moremo kaj dosti zoper današnje dogajanje na Hrvaškem. Državni voditelji in vlada bi morali prekiniti ta vojni nesmisel. Nedolžni ljudje trpijo in umirajo, ker voditelji in generali nimajo trezne glave. Beguncem, ki jih je vse več, bi morali pomagati tudi pri našem Rdečem križu. Od-

preti bi morali žiro račun, na katerega bi naši ljudje nakazovali solidarnostna sredstva. Prispevali bi lahko denar, oblačila, začasno tudi bivalne prostore.«

Marica Gruden: »Nikoli si ne bi mislili, da se bo kdajkoli dogajalo kaj takega, čemur smo zdaj priča na Hrvaškem. Zato tudi nikoli nismo razmišljali, kako pomagati v takih primerih. Mnogim beguncem, ki nimajo kam iti, bi lahko ponudili zatočišče pri naših družinah. Če bi se nam godilo enako, kot zdaj Hrvatom, bi najbrž tudi pričakovali podobno pomoč. Ne morem verjeti, da je sploh lahko prišlo do take tragedije.«

Simona Vreček: »Za begunce, ki v vse večjem številu bežijo s Hrvaškega tudi v Slovenijo, bi morale v prvi vrsti poskrbeti socialne ustanove, denimo Rdeči križ. Pomoč naj bi ponudile družine, ki imajo dovolj prostora, da bi lahko začasno nudile streho nad glavo ljudem v stiski. Če bi ostali v Sloveniji dlje časa, bi si morali poiskati kako delo in sami poskrbeti zase.«

Petra Prosen: »Ves čas spremljam informacije, ki govorijo o do-

gajanju na Hrvaškem. Zdi se mi grozno, da so ljudje prisiljeni zapuščati domača ognjišča in da jim vojna ruši domove. Strinjam se, da bi morali tudi mi pomagati ljudem, ki jih doleti taka stiska. Za zdaj še nisem slišala za ljudi, ki v Slovenijo sprejemajo begunce v svoje domove, prepričana pa sem, da pri naših ljudeh obstaja ta pripravljenost.«

Stane Gantar: »Doživel sem vojni čas in pomnim čas, ko so ljudje zaradi vojne zapuščali svoje domove. Mislim, da bi kazalo tudi danes beguncem pomagati na podoben način, kot so v Srbiji pomagali izgnancem iz Slovenije, ko so jih solidarno sprejeli na svoje domove. Med vojno sem živel deloma v Sloveniji, deloma na Hrvaškem, zato poznam ene in druge ljudi. Sicer pa mislim, da bo težko popraviti zgrešeno politiko hrvaške oblasti, ko je Srbe na svojem ozemlju prikrajšala za enakopravnost, zaradi česar je tudi izbruhnila sedanja vojna.«
● D. Z. Žlebir, foto: G. Šinik

Pri beguncih s Hrvaške

Prišli smo brez vsega, da si rešimo golo življenje

Kranj, septembra - »Že dolgo nezadržno poka v moji rojstni vasi Saborsko pri Ogulinu. Neko jutro je padlo 80 min. Porušili so šolo, tri hiše stran od mojega doma so podrli cerkev in pokopališče. Ljudje smo bili v stalnem strahu, pred izstrelki smo se nenehno umikali v zaklonišča. Otroke so iz vasi poslali na morje, v Crikvenico. Mnogi so ubežali. Tisto jutro, ko je mina raztrgala sosedovo kravo, sem zbežala. Brez vsega, hotela sem rešiti vsaj golo življenje...« je pripovedovala begunka Marija iz okolice Ogulina, ki se je pred vojno na Hrvaškem zatekla k bratu v Kranj.

Vojna na Hrvaškem je v Slovenijo prignala veliko ljudi, ki so v brezumnem divjanju četnikov in vojske na domala že polovici hrvaškega ozemlja ostali bodisi brez strehe nad glavo bodisi v strahu za svoja in življenja svojih otrok poiskali varnejši prostor pod soncem. Za brezdomce, ki so se zatekli k sorodnikom v Kranj, smo izvedeli po zaslugi Slovenske demokratične zveze iz Kranja. Član te stranke je tudi Miro Vuković, tudi sam doma iz okolice Vinkovcev, kjer njegovi rojaki doživljajo tragično usodo.

Pomoč ljudi dobre volje

»Pred sosednjim blokom na Planini sem pred časom opazil avto osijske registracije. Poizvedoval sem in zvedel za sedmero beguncem, ki so si pri sorodnikih poiskali zavetje,« nam je pripovedoval Miro. »Dva tedna so že v Kranju, dve ženski in pet otrok, potrebnih našega razumevanja in pomoči. Na sestanku SDZ smo se dogovorili, da bomo beguncem pomagali po svojih močeh. Stranka jim je za prvo silo namenila 14.000 dinarjev. To seveda ni dovolj, zato bi rad pozval vse ljudi dobre volje, zlasti še v Kranju živeče Hrvatje, naj rojakom v stiski pomagajo. Oglasijo naj se tisti, ki bi sprejeli begunce na svoje domove, pomagajo naj z denarnimi prispevki, ki naj jih

lahko pri bratu prispevala k stroškom gospodinjstva! Sicer pa se tako kot Ane iz Novske z grenko bozira v preteklost, ko med Hrvatini in Srbi v vasi ni bilo nasprotij, nezaupanja in sovraštva. Kake štiri kilometre od Saborskega je srbska vas, od koder so zadnje tedne zdržema napadali četniki. Eden od pravoslavnikov prebivalcev je prosil, naj ne streljajo na hrvaško vas, češ da civilno prebivalstvo ni ničesar krivo. V časopisu je prebrala, da so ga zavoljo tega njegovi ubili in mu zažgali hišo. Saborsko so varovali mupovci, a nikoli niso streljali prvi, je pripovedovala.

Otroci v vojni

Najtežje prenašajo nasilje na Hrvaškem družine z majhnimi otroki. 14-letni Josip, 10-letna Ivana in 2-letni Marko so z materjo pribežali k teti v Kranj. »Ne vem, kaj bomo. Še vedno upam na mir in vrnitev v domači Josipovci, kjer bi otroci nadaljevali šolo, jaz pa bi se vrnila na delo,« je razmišljala mlada mati. »Toda slabo kaže, zato se bom najbrž vrnila sama, da ne izgubim delovnega mesta, otroke pa pustila sestri. Doma je namreč prenevarno zanje, vsako noč je slišati streljanje, naši živi so napeti do konca, otroci pa tudi boleče občutijo vojno. Zlasti hči, ki je epileptičarka, ne sme doživeti nobenega stresa, sicer se ji bolezen povrne.« Sorodniki skrbijo, da bi vsaj otroci čimprej pozabili vojno, vabijo jih med vrstnike, na izlete in piknike. Toda strah se je že močno nasidral vanje. Le najmlajši Marko navdušeno vihti plastično puško. Ko ga vprašamo, kakšno igračo ima, nam brez obotavljanja odgovori: kalašnikov!

Se ena mlada begunska družina gostuje v Kranju; mama Verica iz okolice Našice s 5-letnim Grgo in 8-mesečno Mašo. Ko so konec junija prišli k sorodnici v Kranj, Našice še niso bile napadene. Dovolj je bila grozeča navzočnost vojaške tankovske enote in nekaj srbskih družin, s katerimi že v mirnem času niso živeli v pretiranem sožitju. Grozili so, da bodo vas zravnali z zemljo. Zdjaj je tudi v njihovi vasi vojna. Veričin mož je v rezervni sestavi milice, sicer pa zaposlen na vzpostavljanju komunikacij, tako da se ji oglašuje vsak dan. Njegov glas in zavest, da je živ in zdrav, tolažijo

družino daleč od doma. Dokler na Hrvaškem ne bo mirno, se ne bodo vrnil. Strah jih je nasilja, strah sovraštva, desetletja zasidranega v nacionalno mešanem prebivalstvu. Naša sogovornica in njena sorodnica pomnita krivične odnose v preteklosti. V vasi, naseljeni s po drugi vojni priseljenci Dalmatinci, otroci niso imeli pravice niti do šolskega avtobusa. Že majhne so jih Srbi zmerjali za ustaši. Le srbski fant je bil lahko miličnik. Ko ne bi bilo majhnih otrok, bi Verica najbrž ostala v domačem kraju, kjer z moževimi starši obdeluje kmetijo. Mala Maša trpi za hudo alergijo, ki ji ne dopušča uživati kravjega mleka, le enega umetnih mlečnih proizvodov, ki pa doma na Hrvaškem ni bil več dostopen. Tako kot večina njenih rojakov, ki so zaradi vojne postali begunci, strahoma razmišlja o domačem kraju, svojcih in negotovi prihodnosti. Pred večno prizganim televizorjem pa lovi novice s Hrvaškega v upanju, da bo prihodnost le prinesla mir domovini in odprla pot domov. ● D. Z. Žlebir, foto: A. Goršček

Univerza za tretje življenjske obdobje

Pokoj, čas za uk

Kranj, septembra - Dokaz, da se aktivno življenje z odhodom v pokoj nikakor še ne konča, je tudi tako imenovana univerza za tretje življenjsko obdobje. Intelektualno zahtevnejšim upokojencem ponuja različne izobraževalne vsebine, od učenja tujih jezikov, likovnih krožkov do plesne in rekreativne dejavnosti. Tudi v Kranju je že nekaj let odprta ta univerza. Pri kranjskem Centru za socialno delo, kjer univerzo za tretje življenjsko obdobje vodi socialna delavka Marta Hain, četrto leto potekata nadaljevalna tečaja nemščine in angleščine. Ostale vsebine ima v rokah občinski Rdeči križ. Letos vabi na začetne in nadaljevalne tečaje angleščine in nemščine ter na začetnega v francoščini. Začeli bodo z etnološkim in likovnim krožkom, pa krožkom zgodovine in umetnostne zgodovine. Tudi literarni krožek bo spet začel z delom. Priredili bodo tudi fotografski krožek, vabijo pa tudi k plesnemu, kjer jim za pravo vzdušje manjkajo zlasti moški. V enem od krožkov se bodo ukvarjali tudi z dietno prehrano in gospodinjstvom, sicer pa so dojemljivi tudi za vse morebitne pobude slušateljev.

Ker bi oktobra že radi začeli s tečaji, bodo prijave sprejemali do konca septembra. Pokličite Rdeči križ, Nevenko Marinič, po telefonu 211-828, vsak dan od 8. do 10. ure. ● D. Z.

KRATEK STIK

Porodniško nadomestilo tudi brezposelnim

Imamo tudi brezposelne bodoče matere kako pravico do porodniškega nadomestila, je zanimalo našo bralko, ki bo rodila v začetku prihodnjega leta. Službe ji po šoli namreč ni uspelo dobiti. Bo svojemu še nerojenemu otroku lahko nudila vsaj minimalno socialno varnost?

Tudi nezaposlene matere imajo pravico do majhnega nadomestila v času "porodniškega dopusta", so nam zatrli pri kranjski enoti Republiške uprave za zdravstveno varstvo. Mlada mati iz Kranja, ki sprašuje po tej pravici, naj se kar oglasi na sedežu zdravstvene uprave na Stari cesti 11. Izkazala se bo z osebno izkaznico, ki priča o stalnem bivališču v občini, s potrdilom o terminu poroda, ki ji ga izstavijo v porodnišnici, ter s potrdilom z zavoda za zaposlovanje, da je resnično iskalka zaposlitve. Zdravstvena uprava ji bo odobrila denarno nadomestilo za 84 dni, se pravi, 12 tednov. Njen novorojenček pa bo tako deležen tudi paketa s plenjami in otroškimi oblačilci, ki ga dobi sleherni novorojeni državljan.

Socialna varnost novorojenega otroka bo ob teh okoliščinah sicer pičila, toda še vedno bolje kot nič. Bralki želimo srečen porod, kasneje pa veliko sreče pri iskanju dela! ● D. Z.

VESTI

Karitas pomaga

Svoj delež za odpravo posledic po vojaški agresiji na območju občin Trebnje in Domžale je prispevala tudi Slovenska Karitas. Sodelavci Karitas so obiskali dvanajst najbolj prizadetih družin v Velikem in Malem Gabru na Medvedjeku ter v Mengšu pri Trzinu, kjer so ostale posledice spopada ob blokadi vojaške kolone in letalskih bomb. Med te družine je Karitas razdelila 300.000 dinarjev. Ob vzajemni pomoči vse Slovenije materialne posledice vojne počasi izginjajo. Ostajajo drugačne brazgotine, strah, nemir, hudi spomini. Zato je sodelavce najpogosteje pospremil vzhih: »Vse bi še slo, da bi le lahko pozabili.« S solidarnostjo mnogih želi Slovenska Karitas pomagati, da bi se želje uresničile.

Povabilo društva Sreča

V Kranju in Preddvoru bo društvo Sreča letos spet prirejalo tako imenovana srečanja z vsebino. Pridružijo naj se vsi, ki želijo pridobiti samozavest, kvaliteto preživljati prosti čas, poskrbeti za svoj osebnostni razvoj in celostno dobro počutje in oblikovati harmoničen odnos do sebe, okolja in življenja. Pripravljajo program Pot duhovnega razvoja in Učbenik življenja, ob večjem zanimanju pa še trening kreativne komunikacije in umetnost pozitivnega življenja. Prijave sprejema do 20. septembra predsednica društva Bojana Fende - Habula po telefonu 42-122 (dopolodne od 7. do 9. ure) ali 217-001 (ponedeljek in četrtek od 20. do 21. ure).

Socialna preventiva in kurativa

O predlogu zakona o socialnem varstvu so ondan razpravljali v skupščinskem odboru za delo, zaposlovanje in socialno politiko, ki mu predseduje Sonja Lokar. Podprli so usmeritev zakona v socialno preventivo, ne le kurativo. Precej pozornosti so namenili določilom, ki govorijo o upravičenosti do denarnega dodatka za otroke in odrasle, vprašanju upravljanja z zavodi, varstvu osebnih podatkov. Sodili so, da je treba realno vrednotiti osebne dohodke in pripraviti novo metodologijo za izračun cenzusa, potrebnega za pridobitev denarnega dodatka. Zagotoviti in zakonsko zaščititi bi morali tudi varovanje podatkov na področju socialnega varstva. Zavzeli so se še za osnove socialnih služb v vseh podjetjih, da bi sproti reševali probleme, in za to, da bi višje šole za socialno delo postale visoke, tako kot je urejeno izobraževanje drugod v Evropi.

Neredno plačevanje stanarin

Jesenice, 5. septembra - Po podatkih jeseniškega Dominvesta so imeli lani 1.800 primerov, ko stanovalci niso redno plačevali stanarin, to število pa je zaradi sodnih izvršb upadlo na 716 primerov, kar glede na slabe socialne razmere ocenjujejo za normalno stanje. Letos pa opažajo, da veliko ljudi plačuje stanarine z zamikom, predvsem zaradi nizkih osebnih dohodkov in splošnih gospodarskih razmer, saj veliko podjetij neredno izplačuje osebne dohodke. Največ takih je bilo junija, ko do konca meseca ni plačalo stanarin kar 1148 plačnikov. Sicer pa v povprečju predstavljajo neplačane stanarine približno 7 odstotkov vseh stanarin. ● D. S.

Po pozivu Slovenske Karitas, naj pomagajo hrvaški beguncem, se na njen naslov zbirajo ponudbe družin, ki so pripravljene begunske družine sprejeti pod svojo streho. Oglasilo se je okoli 30 ljudi, kjer je našlo začasno dom 15 družin s Hrvaškega. Mnogi, ki nimajo možnosti sprejeti družin v stiski pod streho, so pripravljene pomagati pri stroških za hrano. Škofijska Karitas v Mariboru je organizirala tudi zbiranje hrane za begunce, ki ostajajo na Hrvaškem, v Zagrebu. Karitas v Mariboru, Celju in Ptujju je zbrala in odpeljala v Zagreb 45 ton hrane in 79.000 dinarjev pomoči, kar je izročila Hrvaški Karitas. Ker na Hrvaškem še nekaj časa ne bo miru, bo pomoč beguncem še potrebna. Slovenska Karitas sredstva zanje zbira na žiro račun: 50100-620-133-05-114016-623903.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V avli Skupščine občine Kranj je na ogled razstava sester *Andreje in Marjetke Dolinar*. Razstava je odprta vsak dan, razen sobote in nedelje, od 16. do 20. ure. V *Prešernovi hiši* razstavlja akad. slikarka *Ejti Stih de Fernandez de Cordova*. V stebrišni dvorani in galeriji *Mestne hiše* je na ogled razstava ob petstoletnici dograditve župnijske cerkve. V dvorani *Gorenjskega muzeja* v Tavčarjevi ulici je odprta razstava *Življenje na listkih*.

MOJSTRANA - V Triglavski muzejski zbirki je na ogled razstava slik udeležencev XII. planinske slikarske kolonije "Vrata '91".

JESENICE - V razstavnem salonu *Dolik* je na ogled razstava slik slikarjev *Štefana Bertonecja iz Selca in Franca Ranta iz Železnikov*. V *Kosovi graščini* si je moč ogledati ilustracije *Andreja Trobentarja*, v prvem nadstropju pa razstava *Pripoved o prazgodovinski hiši*, vsak dan od 10. do 12. in od 17. do 19. ure. *Večer s Haydnovimi godalnimi kvarteti* - Jesenske serenade - bo danes, ob 20. uri v *Kosovi graščini*.

VRBA - Prešernova hiša je odprta od 13. do 19. ure, ob ponedeljkih je zaprta.

DOSLÓVČE - Finžgarjeva hiša je odprta v petek, soboto in nedeljo med 10. in 17. uro.

KRANJSKA GORA - Litznjekova hiša je odprta vsak dan, razen ponedeljka, med 10. in 12. uro ter med 15. in 19. uro.

RADOVLJICA - V galeriji Pasaža razstavlja črno-bele fotografija mladinci Fotokluba Radovljica. V *knjižnici A. T. Linhart* bo v danes ob 19.30. uri glasbeni večer s kljunasto flavto in kitaro *MALA SERENADA*. Nastopili bosta Mateja Bajt in Mateja Blaznik. V Linhartovem hramu je do 31. septembra odprta prodajna razstava Vinka Bogataja.

SKOFJA LOKA - V Groharjevi galeriji odpirajo jutri, v sredo, ob 20. uri razstavo slik akad. slikarja *Hermana Gvardjančiča*. V *Groharjevi galeriji* je na ogled razstava slik akademskega slikarja *Janeza Grušana*. V menzi LTH je na ogled foto razstava pod naslovom *Sejem Gornja Radgona 91*, avtorja *Janeza Pipana*. V galeriji *Fara* je na ogled razstava slik *Janeza Justina*. V *knjižnici Ivana Tavčarja* so na ogled dela, nastala na *Extemporju Selca '91*. Na Loškem gradu v *Freising* Baru razstavlja akad. slikar *Vinko Tušek*. Zbirke Loškega muzeja so odprte vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure. V Mini galeriji občine Skofja Loka razstavlja Nuša Dolenc, diplomantka Pedagoške fakultete iz Maribora, skice za vitraž.

BESNICA - V OŠ Besnica je na ogled razstava pod naslovom *Besnica včeraj - danes*, ki jo je pripravil etnološki oddelek Gorenjskega muzeja v Kranju.

TRZIC - V *Kurnikovi hiši* je vsak dan med 17. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah pa tudi med 9. in 12. uro na ogled razstava *Brede Klemenčič Unikatno ročno oblikovanje pletenin*.

Popravek

V prejšnji številki je pod naslovom »Ocena« izpadel nadnaslov *Razstava v Mestni hiši in glavni naslov DRAGOCENA KULTURNA DEDIŠČINA. Bralcem in avtorici se uredništvo opravičuje.*

PROFESORJI IN AVTOMEHANIKI

Tisti, ki v teh poletnih dneh nismo odšli bodisi na morje bodisi v hribe, se lahko vdajamo nadomestnemu razkošju romanov in pesmi. Res je: knjiga nam nikoli ne more prikazati sveta v vsej njegovi neposredni razsežnosti. Zato pa lahko uživamo v izsanjanih svetovih domišljije. Kdo namreč lahko z gotovostjo trdi, da svet, ki ga imamo na dosegu roke, po prepričljivosti odtehta tiste svetove, do katerih vodi le pot skozi gozd metafor in labirint izsanjanih podob? Poznam vsaj enega pesnika, ki se je skozi ta labirint odpravil in tam ostal. Po njegovi zaslugi se lahko tja odpravimo tudi mi. Milan Jesih nam je v svoji tudi v lansko Prešernovo nagrado odlikovani knjigi *Sonet* pokazal, kako je mogoče v navidez povsem mimobežnem prizoru iz vsakdanjega življenja nenadoma zagledati ves kosmos. Na neki način Jesihovi soneti seveda pripovedujejo - kot vsa dobra književnost - vedno isto zgodbo. Njegova veličina pa je ravno v tem, da se ta zgodba svetlika v vedno novih upriporitvah, poudarkih in zornih kotih. Njegov pesniški prijem izhaja iz položaja, dobro znanega vsem tistim, ki jih je deževno popoldne kdaj zalotilo doma. Naslonjeni na okensko polico tako skupaj s pesnikom, ki v *Sonetih* večinoma nastopa v prvi osebi, gledamo skozi šipo in v rahlo zamagljenih podobah, ki jih deževni curki rišejo po gladki okenski površini, vidimo spreminjajoče se pokrajine s snegom pokritih gričev, prazne mestne ulice in slišimo podhrtevanje zvonov v daljavi ter hrmenje avta na sosednjem parkirišču. Nato pa - v tem je Jesih nenadkriljiv mojster - že v drugi kitici polagoma utonemo v tisto neotipljivo razpoložensko stanje, v katerem pred notranjimi očmi začnejo vstajati sanje, hrepenenja, melanholija in radost, prebrane knjige in nenapisane pesmi, resnični dogodki iz preteklosti in želje za prihodnost. To so prostori, ki jih ni mogoče umestiti niti v »... sanje ne v spomin ne v domišljijo«, vendar nas morda prav zato toliko bolj prevzamejo. V teh prostorih namreč prihaja do izraza dejstvo, da vsaka dobra pesem govori o meni, o bralcu, o mojih lastnih strahovih in upanjih. Jesihova ogromna popularnost izhaja iz prepričanja, ki vodi njegovo pero, govori pa o tem, da eksistencialna izkušnja posameznika na neki način »ponavlja« oziroma »zrcali« generično izkustvo sveta. Zato Jesiha berejo univerzitetni profesorji in avtomehaniki: meja med »visokim« in »nižkim« jezikovnim izrazom namreč nastopa v Jesihovih sonetih le zato, da bi jo pesnik toliko bolj nonsalantno in z nemajhno mero ironije odpravil. Upam si trditi, da še nikoli doslej zdaj ni sodobna slovenska poezija tako prepričljivo združila raznolike plasti ulične govornice s prefinjenim literarnim izrazom. Pri Jesihu namreč verzi zlahka preidejo iz parafrazne Prešerna ali ruskega Nobelovca Brodskega, ki jo prepoznajo le poznavalci, v pogovorno sočnost, ki domače odmeva v manj pretanjenih ušesih, ne da bi ob tem katerakoli skupina bralcev čutila, da ji kaj uhaja. Skratka, Milan Jesih je v *Sonetih* storil to, kar si mnogi pesniki želijo, a le malokateremu uspe: probleme minevanja, čustvovanja in našega obstoja na svetu je upesnil na način, ki preseneča in razorožuje spričo svoje toplote, pristnosti in neponarejenega sentimenta. To pa so nadvse redke, še redkejši stvari v sodobni poeziji.

Aleš Debeljak

Kmečka hiša v Studorju

ZGODOVINA O PREPROSTIH LJUDEH

Studor, 7. septembra - Po temeljitih obnovitvenih delih na Oplenovi hiši so junija letos v njej odprli svojstven muzej. Obiskovalci si na zunaj lahko ogledajo primer nekdanje kmečke arhitekture, v notranjosti pa se seznanijo z načinom življenja v prvi polovici 19. stoletja. Oskrbnika Silva in Gregor Resman sta v dveh mesecih sprejela blizu petsto obiskovalcev, ki jih je najbolj prevzel ogled črne kuhinje.

Oplenova hiša stoji pri "Grabnu" pod Studorjem v današnji obliki blizu dve stoletji, najbrž pa je že prej na tem mestu stala manjša stavba. O prejšnjih lastnikih in izvoru imena hiše ni veliko znanega, povsem zanesljiv pa je podatek, da so gospodarsko poslopje zgradili 1884. leta. Kot so nenavadni muzej iz prve polovice 19. stoletja označili delavci Gorenjskega muzeja iz Kranja, hiša s svojimi stanovanjci živi sebi lastno, svojsko življenje, ki je polno drobnih predmetov in vsakdanjih detajlov. Da se le-ti še danes prepletajo v živo, sedimentalno stavbno celoto, gre zaslugi prav tem strokovnjakom, ki so s pomočjo obrtnikov in delavcev gradbenih podjetij po temeljiti prenovi vrnilo stavbi pravo podobo.

»Na slovenosti ob odprtju obnovljene hiše 21. junija 1991 se je zbralo kar okrog osemdeset ljudi,« se spominja Gregor Resman, ki je že celo desetletje prej hranil ključke hiše. »Glede na to, da je bilo prej malo zanimanja za ogled stavbe, smo letos sprejeli nenavadno veliko gostov. V dveh mesecih sem prodal 463 vstopnic po simbolični ceni 30 dinarjev za odrasle in 10 dinarjev za otroke. Med obiskovalci je bilo največ domačih turistov iz raznih krajev Slovenije, med tujci pa so prevladovali Italijani. V muzeju, ki je prava paša za oči, večino najbolj zanimiva črna kuhinja. Otroci se seveda najbolj navdušujejo nad dvema kozicama, ki dajeta življenje hlevu v kleti,« razlaga z dobr-

Črna kuhinja - prava neznanka za sodobno gospodinjstvo. - Foto: S. Saje

šno mero vneme in prijaznosti oskrbnik muzeja.

Sprehod v preteklost

Zunanost iz tesanih brun grajene in s skodlami krite stavbe ponuja opazovalcu seznanitev z preprosto alpsko arhitekturo, katere del sta tudi leseni "gang" s straniščem "na štrbunk" in poševni most na skedenj pri vходу. Notranjost hiše je, po zapisu neke družine iz Loške doline v knjigi vtisov, pravi lonček zgodovine o življenju preprostih ljudi.

Kadar je obiskovalec muzeja radoveden, oskrbnik Gregor napolni ta lonček s podatki o predmetih in hiši prav do roba. Kot opisuje, v veži najdemo meh za spravilo moke pa dežo za zaseko in kislno zelje, v zidni omari je spravljena posoda, na

spali in shranjevali obleko ter poljske pridelke, pod njimi pa je vhod v hišo.

Da ne bi izdali prav vseh skrivnosti muzeja, naj zapišemo le, da v hiši hranijo poleg preprostega pohištva in rokodelske opreme - mednje sodijo tudi statve za tkanje platna - celo sto in več let stare knjige v nenavadni stropni knjižni polici. Ohranjen je tudi del nosilnega tramu z vdolbino, v katero so pred gradnjo dali kakšno dragocenost, da bi hišo obvarovali pred nesrečo in zli duhovi. In še kamro z oblekami in drugimi predmeti gospodarice ter njenih treh hčera si lahko obiskovalec ogleda pred odhodom iz muzeja.

Pa še to! Kogar je sprehod preveč izčrpal, si dušo priveže s šilcem žganega pa klobaso in zaseko na domačem kruhu, kar gostoljubno postreže oskrbnikova žena Silva. In če ni drugega doma, hčerki Barbara in Manja ali sin Boštjan poskrbijo, da si gostje kupijo za spomin razglednice, lesene posodice za zaseko ali druge okrasne predmete. Resmanovi si namreč prizadevajo, da bi obiskovalci muzeja prinesli turistični razcvet tudi v prijazno vas pod Studorjem. ● Stojan Saje

Galerija Kosove graščine

ILUSTRACIJE ANDREJA TROBENTARJA

Jesenice - V četrtek je bila na Jesenicah otvoritev potujoče razstave ilustracij Andreja Trobentarja. Vrh ilustratorjevega ustvarjanja predstavljajo ilustracije za Kitajske basni (Pisanice, 1986), za Waitapu Joža Horvata (Sinji galeb, 1986 - zanje je leta 1987 dobil tudi Levstikovo nagrado) in za Avstrijske Pravljičice (Zlata knjiga, 1987). Vse so slikane v avtorju lastni tehniki prane tempere. Andrej Trobentar je bil rojen leta 1951 v Podtaboru pri Grosupljem. Na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani je diplomiral leta 1976 in končal tudi specializacijo pri prof. Jožetu Ciuhi. Zdaj živi in dela kot svobodni umetnik v Ljubljani. Doslej je ilustriral že trinajst knjig, dve (Turkemska pravljica in Tibetanci) sta še v tisku, mladi pa se ga prav gotovo spomnijo iz revije Kurirček. Njegove ilustracije je moč najti tudi v reviji Prešernove družbe Srce in oko. Petkove otvoritve v Kosovi graščini se je udeležilo bolj malo ljudi, čeprav je razstava zelo zanimiva, zaradi motivov tako za mlade kot tudi za starejše ljubitelje likovne umetnosti. Ob tej priložnosti je Maruša Avguštin, umetnostna zgodovinarica in ravnateljica radovljiških muzejev ilustratorja takole predstavila: "V Andreju Trobentarju imamo slikarsko osebnost, ki gradi svoj likovni izraz iz odprtosti najširšim likovnim tokom modernizma in postmodernizma. Sola ga je morda še posebej zaznamovala s konceptualizmom in minimalizmom, ki je v osebnih slikarjevi senzibilnosti našel močan odziv. Njegove slike iz črt, lis in geometrijskih likov, nam z barvo prane tempere, v kateri so pomembne predvsem svetlobe in sence, posredujejo svetove, ki jih v minime-tričnem polju dojema le poklicani. Njegova abstraktna likovna govornica priključ pred gledalca svet glasbe, duhov, v umetnikovi imaginaciji vidna prostranstva vesolja..." ● M. Ahačič

Škofja Loka, 7. septembra - V soboto zvečer je bil na dvorišču škofjeloškega gradu ogleda vreden glasbeni dogodek: VEČER SLOVENSkih PODOKNIC, v organizaciji Zveze kulturnih organizacij Škofja Loka. Na prireditvi, ki je kljub malce nižjim temperaturam potekala v izredno prijetnem vzdušju, so številne poslušalce ogreli: Nonet Blegoš, Gorenjevaški oktet, Oktet Jelovica, moški pevski zbor Ratitovec, kvartet Spev in Oktet Zadrudniki. Za dobro voljo in veselo vzdušje sta poleg povezovalke Jelke Štular skrbeli še vaška godca iz Poljan. ● M. A.

LOŠKI ODER RAZPISUJE ABONMA ZA SEZONO 1991/92

repertoar:
- E. de Filippo: O TE PRIKAZNI!
(predstava Loškega odra, režija Slavko Kurdija)
- E. Kishon: BIL JE ŠKRJANEC
(predstava Mestnega gledališča Ljubljanskega)
- S. Murray: LJUBEZEN
(predstava Slovenskega ljudskega gledališča Celje)
- M. Karsten: GRUNTOVEC MOJ DOM
(predstava Kazališne sekcije Zagreb)
- S. Beckett: O. KRASNI DNEVI ali
T. Stoppard: PETNAJSTMINUTNI HAMLET
(predstava Primorskega dramskega gledališča Nova Gorica)
vstopanje:
od 9. do 11. septembra lanske abonenti, od 12. do 18. septembra (razen sobote in nedelje), od 10. do 16. ure v pisarni gledališča.
Informacije in rezervacije sprejemamo po telefonu 620-850.

Koncerti Groblje '91

VRHUNSKA PIANISTKA

Letošnji komorni koncerti v Jelovškovem muzeju - baročni cerkvi v Grobljah so postali tisto, kar si je organizator koncerta, agencija Gallus Carniolus Lukovica zastavil ob njihovem začetku spomladi. Prečudoviti ambient, obdan s prekrasnimi Jelovškovi freskami, daje poseben navdih umetnikom, ki prihajajo s svojim poslanstvom v ta posvečeni prostor, da vedno znova navdušujejo hvalno občinstvo.

Koncerti Groblje so dogodek. Ob harmoniji zvoka in barv se srečujejo prijatelji, znanci, poslovni partnerji, ljubitelji glasbe in umetniških izpovedi. Prihajajo od blizu in daleč, da jih doživijo in z njimi vstopajo skozi vrata v Evropo 92.

V petek je prišla v Groblje pianistka, ki s svojo interpretacijo sega v sam svetovni vrh - Jasminka Stančul z Dunaja, absolutna zmagovalka mednarodnega tekmovanja L. v. Beethoven na Dunaju leta 1989.

Doslej je Jasminka Stančul nastopala z uspehom na mnogih pomembnih glasbenih festivalih - na Dubrovniških letnih igrah, beograjskem BEMUS-u, v Arandjelovcu, Osijeku itd. Leta 1985 je nastopila na proslavi mednarodnega leta glasbe v Helsinkih, leta 1989 pa na festivalih v Salzburgu, Firencah, Zürichu in na Dunaju. Lani je s svojimi nastopi z orkestri, kot so Firentinski komorni orkester, budimpeštanska, tokijska, dunajska in letos ljubljanska filharmonija, ter z mnogimi solističnimi koncerti potrdila, da je resnično vrhunska umetnica.

Tokrat je popeljala poslušalce v sonatni svet Josepha Haydna, Wolfganga Amadeusa Mozarta, Domenica Scarlattija in Roberta Schumanna.

Tomaž Bole

Gorenjska gospodarska zbornica zavrača zakon o lastninjenju

Strah pred podržavljenjem podjetij

Gorenjske direktorje skrbi predvsem podržavljenje podjetij, sodijo, da bi morali zaradi kopice amandmajev zakon vrniti v osnutek.

Kranj, 6. septembra - Odbor Območne gospodarske zbornice za Gorenjsko je obravnaval predlagani zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij in sprejel stališče, da ni ustrezen, v želji po popravkih pa je amandmajev toliko, da tudi pregleden ni več. Gorenjska zbornica zato predlaga, naj slovenska skupščina zakon zato vrne v osnutek, sploh pa naj se lastninska zakonodaja sprejme v paketu, pri čemer je sporna veljavnost novih zakonov za nazaj.

Seje se je poleg predstavnikov Gospodarske zbornice Slovenije udeležil tudi Emil Milan Pintar, ki je gorenjskim direktorjem predstavil predlog zakona o lastninskem preoblikovanju podjetij, ki ga je pripravila vlaga v senci. Ker je bila njegova vsebina tudi v Gorenjskem glasu že predstavljena, je ne kaže ponavljati. Vsekakor pa bo slovenska skupščina v svojevrstni zadregi, saj bo poleg Umekovega in Pintarjevega zakona na skupščinski klopeh ponovno tudi Mencingerjev, ki ga je v skupščino poslala skupina poslancev. Na Umekov zakon pa se je že usul plaz amandmajev, že približno 150 se jih je nabralo, mnogi jih že najavljajo, zato se jih bo do zasedanja skupščine nabralo še več. Poslanec torej nikakor ne bo lahko, kar trije zakoni in kup amandmajev pa so seveda svojevrstni dokaz, kako občutljivo je področje lastninjenja, kako usodnega pomena je lastninski zakonski paket za nekaj naših prihodnjih desetletij.

iz podjetij, med drugim so jih poslali tudi iz kranjske Save. Direktor Viljem Žener je na seji izrazil predvsem strah pred podržavljenjem, veliko vprašanje je, kako bodo nanj reagiral tuji kapital, s katerim Sava dela že dvajset let in ima zdaj v njihovi tovarni 28-odstotni lastninski delež, želi pa si večinskega, kar naj bi z dokapitalizacijo dosegli v nekaj letih. Dogovori so zaradi vojne v Sloveniji zastali, septembra jih bodo obnovili, negotovost pa zdaj povečuje predložena lastninska zakonodaja, saj je za tuje podržavljenja Sava bistveno manj zanimiva, če sploh je.

Viljem Žener je opozoril, da bi morali v novih zakonih jasno opredeliti možnost dokapitalizacije s tujim kapitalom, saj nikakor ne zadošča pojasnilo, da je to pač samo po sebi ume-

Kako bodo tuji reagirali na podržavljenje podjetij

Pripombe na predlagani zakon o lastninjenju podjetij pa je slovenska vlada dobila tudi

Emil Milan Pintar je dejal, da je Umekov zakon smrtno nevaren za podjetja, ki so se že lastninsko po Markovičevem zakonu, takšnih pa je v Sloveniji uradno 70, neuradno pa skoraj 100. Če bi morala zdaj namisljeno lastninsko vračati, bi bil to zanje smrtni udarec.

Zmeda je res velika, saj celo slovenska vlada napoveduje 18 svojih amandmajev, mi-nuli petek se jih je nabralo že več kot 150, liberalno demokratska stranka jih je napovedala 27 itd. Ob tem, da bodo imeli poslanci na klopih tri zakone, poleg Umekovega še Pintarjevega in starega Mencingerjevega.

vno. Prav tako jih v Savi moti tudi to, da nikjer ni jasno zapisano, da gre v lastninjenje le družbeni kapital, tuja vlaganja pa ne, kar je seveda prav tako samo po sebi umevno, vendar to ni jasno določeno. Kaže, da imajo tudi v Savi z nejasnostmi slabe izkušnje in si želijo jasnega zakona.

Zbornica je bila preveč blaga

Gospodarska zbornica je bil v pripombah na predloženi zakon o lastninjenju podjetij preveč blaga, je dejala Kristina Kobalova, direktorica Gorenjskega tiska iz Kranja, saj je predlog povsem drugačen od osnutka in bi ga zato morali vrniti nazaj v osnutek. Gre za 90-odstotno podržavljenje podjetij, državni uradniki pa še nikoli niso bili dobri gospodarji, kakor generali še nikoli niso bili dobri politiki.

Slišimo, da so bile pripombe Gospodarske zbornice Sloveni-

je upoštevane, toda ne vem, zakaj ne bi mogli reči, naj se predloga zakona ne vrne nazaj v osnutek, če so razlike tako velike in če je že zdaj tako veliko amandmajev, je dejal Jakob Piskernik, predsednik Območne zbornice Gorenjske, sicer direktor kranjskega Merkurja. Opozoril je še, naj se lastninska zakonodaja sprejme v paketu, skupaj s podzakonskimi akti, zelo sporna pa je po njegovem veljavnost novih zakonov za nazaj.

Lastninska zakonodaja v paketu

Dilema, kaj storiti, ostro zavračati predloženi zakon o lastninjenju podjetij ali poskusiti z amandmaji, je po seji ostala in s tem negotovost, kaj bosta prinesla razprava in odločanje v slovenski skupščini. Franc Grašič, poslanec v slovenski skupščini, kjer vodi tudi njen odbor za splošne gospodarske zadeve, sicer pa je direktor tržiškega Peka, je dejal, da doslej njihov odbor ni uspel s predlogom, naj zakon vrnejo v fazo osnutka. V torek se bo odbor tik pred zasedanjem skupščine ponovno sestel, v ponedeljek pa naj bi svoj odnos do predlaganih popravkov zakona povedala slovenska vlada, ki je tudi sama že napovedala nekaj popravkov, v glavnem pa je upoštevala dosedanje pripombe Gospodarske zbornice Slovenije. ● M. Volčjak

V celotnem gorenjskem uvozu je imel izdelavni material 86,5-odstotni delež, oprema je imela 7,6-odstotni delež, uvožene je bilo za 16,85 milijona dolarjev. Uvoženo blago za široko potrošnjo pa je imelo 5,9-odstotni delež, uvoženega je bilo za 13,12 milijona dolarjev.

Gorenjsko gospodarstvo dosega v blagovni menjavi bistveno boljše rezultate kot v Sloveniji nasploh, saj je v sedmih mesecih ustvarilo za 49,3 milijona presežka od tega 47,1 milijona dolarjev na konvertibilnem in 2,2 milijona dolarjev na klirinškem trgu. Celotno pokritje uvoza z izvozom je bilo tako na Gorenjskem 122,3-odstotno, v Sloveniji pa le 89,4-odstotno; na konvertibilnem trgu je bilo gorenjsko pokritje 121,5-odstotno, slovensko 89,8-odstotno, na klirinškem trgu pa je bilo gorenjsko pokritje 196-odstotno, slovensko pa 78,2-odstotno. ● M. V.

hlodovine iglavcev v ljubju: izbrana hlodovina E 3.000 dinarjev za kubični meter, žagarska hlodovina A 2.400 dinarjev za kubični meter, žagarska hlodovina B 2.000 dinarjev za kubični meter, žagarska hlodovina C 1.750 dinarjev za kubični meter, celulozni les iglavcev I 950 in II 500 dinarjev za kubični meter. Odkupljeni les plačujejo tedensko, cene pa veljajo franco skladišče Gozdnega gospodarstva Bled. Odkupujejo pa tudi les na panju in ga plačajo takoj po podpisu pogodbe. ● Ciril Rozman

Hranilno kreditna služba še deluje, v pripravi pa je nova zakonodaja, po kateri naj bi bile te službe pri zadržanih. Pri Gozdnem gospodarstvu Bled se zaradi ugodnejših cen v zadnjih mesecih povečuje odkup lesa iz zasebnih gozdov, računajo, da bo v prihodnje še večji, saj so s septembrom hlodovini povečali odkupne cene. Tako znašajo odkupne cene

SALON POHIŠTVA
Ark - Maja
Predosleje pri Kranju
tel. 241-031
Odpri. 12 - 19
sobota 9 - 13.

VELIKA IZBIRA
GOTOVINSKI
POPUST DO 40 %
zelo ugodno: spalnice
novo: kuhinje, svetila

Blagovna menjava gorenjskega gospodarstva s tujino

Na Gorenjskem presežek

Kranj, 6. septembra - Gorenjsko gospodarstvo še naprej ohranja presežke v blagovni menjavi s tujino, v sedmih mesecih letošnjega leta je znašal 49,3 milijona dolarjev, od tega 47,1 milijona dolarjev na konvertibilnem trgu.

Po podatkih Banke Slovenije (ICD) je gorenjsko gospodarstvo v sedmih mesecih letošnjega leta izvozilo za 270,72 milijona dolarjev blaga, od tega 98 odstotkov na konvertibilno tržišče. Klirinški izvoz torej vse bolj usiha, ohranja se praktično le v Kranju, kjer je v letošnjih sedmih mesecih znašal 4,1 milijona dolarjev, v drugih gorenjskih občinah pa približno 400 tisoč dolarjev. V skofjelški ga sploh ni več, kar kaže, da klirinška menjava vse bolj usiha, znano pa je, da je tudi prodaja na Vzhod vse

manjša, saj tam nimajo denarja za nakup naših čevljev in drugih izdelkov.

Primerjava z enakim lanskim razdobjem kaže, da se izvoz gorenjskega gospodarstva zmanjšuje predvsem na račun bistveno manjšega klirinškega izvoza, medtem ko lovi lanski obseg konvertibilnega izvoza. Celotni izvoz je bil v sedmih mesecih v primerjavi z lanskimi sedmimi manjši za 12,2 odstotka, v Sloveniji za 9,5 odstotka; gorenjski konvertibilni izvoz je bil manjši za 1,1 odstotka, slovenski večji za 0,4 odstotka, go-

GG Bled dela v izrednih razmerah

Škoda na gozdnih cestah vse večja

Bled, 2. septembra - Zaradi moratorija sečnje in počasnega spreminjanja zakonodaje tudi Gozdno gospodarstvo Bled praktično že 15 mesecev deluje v izrednih razmerah. Škoda na gozdnih cestah je že velika. Večji odkup lesa iz zasebnih gozdov.

Na seji sveta Gozdnega gospodarstva Bled so najprej za novega predsednika izvolili Valentina Tomana, saj je dosedanja odšel v pokoj. Konec septembra bo potekel mandat direktorju, zato so sprejeli sklep o objavi javnega razpisa.

Osrednja točka dnevnega reda je bilo poslovanje delovne organizacije, ki zaradi moratorija nad sečnjo v gozdovih in počasnega spreminjanja zakonodaje praktično dela že 15 mesecev v izrednih razmerah. V tem času so zaposlenost zmanjšali za 22 odstotkov in z velikimi napori uspeli dobiti delo za preostalih 288 zaposlenih. Likvidnost je bila na začetku leta zelo slaba, imeli so veliko dolžnikov, ob polletju se je

izboljšala. Obseg proizvodnje so morali letos zmanjšati za 17 odstotkov, vendar so kljub temu uspeli letošnje polletje zaključiti z 11 milijoni ostanka dohodka.

V primerjavi z lanskim polletjem se je prodaja lesa zmanjšala za 21 odstotkov. Zato morajo za svoj avtopark iskati delo drugod, prav tako ga išče tudi gradbena skupina, ki letos ne gradi novih gozdnih cest. Čeprav novi graditelj in vzdrževalec gozdnih cest še ni določen, so letos za vzdrževanje 350 kilometrov gozdnih cest namenili 3 milijone dinarjev, kar je seveda veliko premalo, zato je škoda na gozdnih cestah vse večja.

Nekaj gojitvenih del so opravili tudi v zasebnih gozdovih.

GOSPODARSKI KOMENTAR

Hot

MARIJA VOLČJAK

Kako bomo pa živeli

Po vojni in vročem poletju prihaja suha jesen, z njo pa vse večje skrbi in težave, ki jih vse pogosteje izražamo z besedami: kako bomo pa živeli? Obup porajajo vse bolj prazne denarnice, tudi pri tistih, ki se doslej niso glasno pritoževali in so mrmrali, bo že kako. Poznate koga, ki se te dni ne pritožuje, kako slabo plača ima, kako je denarno skrahiral?

Vrtoglava inflacija nas je napadla tako silovito, da ji statistika praktično ne more slediti, kar svojevrstno potrjuje, da je statistika največja laž. Pravi, da je bila avgustovska inflacija v Sloveniji 8,8-odstotna. Težko je to verjeti, če vemo, da so mnogi trgovci cigarete podražili takoj, ko so napoved prebrali v časopisu, če že nekaj časa lahko v trgovinah na izdelkih spet najdete po dve nalepki, pri čemer je spodnja cena seveda bistveno nižja, pri nekaterih izdelkih celo za 40 in več odstotkov.

Hiperinflacija smo pri nas že doživeli, zato bo njen drugi izbruh bistveno hitrejši, saj nas je vse po vrsti dobro izurila in vsi dobro vemo, da moraš biti v inflacijskih časih prvi pri podražitvi, v stabilnih pa prvi pri pocenitvi. Vesti o tiskanju dinarjev, ki jih z vojaškimi helikopterji razvažajo po bivši Jugoslaviji, to naravnost potrjujejo in zelo oddaljen se zdi 7. oktober ali 1. november, ko se izteče moratorij in bo nemara Slovenija samostojna na denarnem področju.

S pomočjo ničvrednih dinarjev slovenska oblast obljub ne more deliti, poleg tega pa ima proračunsko malho prazno (vojno je pač treba plačati) in splahneli so upi, ki smo jih gojili še spomladi, da nas bodo sredi jeseni, zanesljivo pa pozimi pred novimi volitvami politiki poskušali "kupovati" z boljšimi plačami. Ušteli smo se, ker nismo računali na vojno, slovensko bi nemara še lahko plačali brez večjih pretresov, ne moremo pa vojnega požara, ki se vse bolj razplameneva na Hrvaškem in grozi, da se bo kmalu razširila tudi v Bosno.

V to nesrečo pa utegne tresčiti še lastninska vojna, predlagani zakoni bodo zanesljivo delovali kot potres v gospodarstvu. Kolikšno razdejanje bodo povzročili, je težko napovedati.ocene so zelo različne, najbolj črnogledje napoveduje celo rušilno stopnjo, večinoma so seveda zelo strankarsko obarvana in težko je že zdaj ohraniti hladno glavo, kaj šele, ko se bo začela razprava v skupščini.

Gospodarstvo pa svojo aktivnost že nekaj časa zmanjšuje v koncentričnih krogih, zato se bomo res vse pogosteje spraševali, kako bomo pa živeli, brez upanja, da bo pred volitvami bolje.

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Merkur za jedrsko elektrarno Krško

Kranjski Merkur je pred kratkim v Helsinkih s finsko firmo ABB Stroemberg Power podpisal pogodbo, doslej po posamični vrednosti največjo, saj je "težka" 6,8 milijona dolarjev. Z njo se je Merkur obvezal, da bo za jedrsko elektrarno Krško dobavil projektno opremo za njeno kontrolo, ki jo bo izdelalo omenjeno finsko podjetje. S to opremo bodo operaterji nadzorovali delovanje jedrske elektrarne, projekt pa je zasnovan na principu ključ v roke. Jedrska elektrarna bo najprej kupila prvi, kontrolni del opreme, po letu 1992 pa namerava nabaviti tudi drugi del, ki bo poleg nadzora omogočal tudi upravljanje, seveda pa bo to odvisno od razvoja tehnologije, njenih potreb in ne nazadnje finančnih možnosti. Sistem, ki ga izdeluje finska firma, namreč stalno dograjujejo in razvijajo.

Merkur je do tega posla prišel z najugodnejšo ponudbo, v hudi konkurenci domačih podjetij, saj je jedrska elektrarna zbrala ponudbe in izbrala med njimi. Merkur je svojo področje finančnim inženiringom.

Bodo račune velikih poravnali mali

Podjetje za nakup in prodajo ter uvoz in izvoz elektrike ELES je bilo z reorganizacijo slovenskega elektrogospodarstva ustanovljeno na začetku letošnjega leta kot vmesna tvorba med elektrarno in distribucijo. Vir njegovih težav so veliki porabniki elektrike, ki jih ima na svojih plečih, nanje pa praktično nima nobenega vpliva. To pravico si pridržuje vlada, ki je konec junija izdala poseben sklep o velikih porabnikih, po katerem jih je izzvela iz tarifnega sistema in za vsakega posebej izračunala ceno elektrike v ekujih. Toda tudi ta ukrep ni prinesel večjega denarnega priliva v ELES, saj veliki porabniki tudi elektrike po ugodnejši ceni ne plačujejo. ELES je v letošnjem prvem polletju posloval s 433 milijoni dinarjev izgube, prihodki so znašali približno 4,5 milijarde dinarjev, stroški pa 5 milijard dinarjev. Podjetje se zato otepa s hudo nelikvidnostjo, direktorica Darinka Virantova pa pravi, da si s posojili ne morejo pomagati, saj bi jih 200-odstotna obrestna mera po kratki poti privedla v bankrot. Pravi, da distribucija redno in v celoti plačuje račune, vendar pa izpada neplačil velikih porabnikov ni moč nadomestiti. V prvem polletju je distribucija pravočasno poravnala 3,3 milijarde dinarjev za elektriko, veliki porabniki pa so plačali 90 milijonov dinarjev ali le 9 odstotkov od skupnih 988 milijonov dinarjev porabljenih elektrike v letošnjem prvem polletju.

Največji dolžniki so vse tri slovenske železarne, tovarna dušika Ruše in Tovarna aluminija Kidričevo, med dolžniki, vendar bistveno manjšimi, pa so tudi elektrogospodarstva Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Črne gore, ki so za prvo polletje ostala dolžna približno 30 milijonov dinarjev.

Iz vsega tega je moč sklepati, da nas v kratkem čaka nova podražitev elektrike. ELES je avgusta že poslal vladi predlog o 40-odstotni podražitvi, ki glede na sklep vlade za velike porabnike seveda ne bi veljala. Vlada je prvo prvošnjo zavrnila, verjetno druge ne bo, če bo velikim porabnikom pogledala skozi prste, to seveda ne bo nič drugega, kot da bodo mali porabniki poravnali račune velikih.

Kakšne so cene

9. septembra 1991

Tokrat vam ne bomo samo prikazali trenutnih cen v izbranih trgovinah, ampak smo se odločili, da današnje cene primerjamo s cenami iz meseca julija. Iste trgovine in iste izdelke, ki smo jih cenovno predstavili v razpredelnici 15. julija letos, predstavljamo tudi danes (9. september), ko smo ponovno telefonsko zbirali podatke o cenah. V obeh razpredelnicah pa si lahko ogledate tudi primerjavo cen med dvema slovenskima trgovskima gigantoma, Mercatorjem in Živili. Trgovine, ki smo jih izbrali:

1. Zapravljiček (zasebna trgovina), Delavska 19, Kranj
2. Nakupovalni center Čirče, Živila Kranj
3. Nama, Titov trg 1, Škofja Loka
4. Mercator-Preskrba, blagovnica, cankarjeva 1A, Tržič
5. Emona Merkur, Market Stražišče, Stražiška 20
6. Rožca, Samopostrežba, Blejska Dobrava 45A

Izdelki, ki smo jih izbrali: "štruca" belega kruha, liter olja cekin (v steklenici), kilogram sladkorja, liter belega vina Kos (najcenejše vino), steklenica piva Union in trije kilogrami praška. (Fax helizin, Mixal, Orbit, Persil).

I. razpredelnica: 15. julija 1991

	kruh	olje	sladkor	belo vino	pivo prašek
Zapravljiček	20,00	46,00	19,10	33,80	17,50 174,20
Čirče	20,00	41,10	19,10	31,90	17,60 240,80
Nama Šk. Loka	20,00	41,50	20,90	33,80	17,60 176,40
Mercator Tržič	20,00	37,30	17,50	26,80	14,90158,00
Emona Merkur	20,00	41,50	23,00	24,90	14,60 135,20
Stražišče			Jastreb	3 kg Orbit	28,90 235,10
Rožca	20,00	41,50	19,10	31,90	17,00 165,90
Blejska Dobrava					3 kg Fax

II. razpredelnica: 9. septembra 1991

	kruh	oljesladkor	belo vino	pivo prašek	
Zapravljiček	22,00	57,20	25,70	43,10	22,10 /
Čirče	22,00	56,60	25,70	29,90	21,80 240,80
Nama Šk. Loka	25,20	/	25,00	/	21,80 /
Mercator Tržič	22,00	41,50	19,50	23,50	18,10190,30
Emona Merkur	22,00	50,50	25,00	29,30	21,80 311,00
Stražišče			Umag	3 kg Orbit	20,50 218,10
Rožca	22,00	57,20	25,70	41,00	20,50 218,10
Blejska Dobrava			Kos	3 kg Fax	

Velika promocijska akcija Alpetour
Remonta in Gorenjskega glasa

Poletje gre počasi h koncu, avtomobilska jesen pa bo vsak čas začela trkati na vrata. Nadaljevale se bodo avtomobilske preizkušnje in tudi druge akcije. Tako bosta podjetje Alpetour Remont in časopis Gorenjski glas ob koncu tega tedna in prihodnji teden pripravila promocije vozil Renault in sicer v Kranju na Trgu revolucije v soboto, 14. septembra, dopoldne, naslednji teden pa v Škofji Loki, Tržiču in na Jesenicah. Strokovnjaki Remonta vam bodo predstavili avtomobile renault, ob njihovem spremstvu pa se boste lahko tudi popeljali na preizkusno vožnjo z renaultom clio. Pri Remontu so vam ta teden na njihovem servisu na Laborah pripravili tudi brezplačno testiranje učinkovitosti zavornega olja, v zalogi pa je še nekaj avtomobilov škoda v 12-odstotnim popustom.

Za udeležence promocije avtomobilov renault smo pripravili tudi nagradno žrebanje. Tiste, ki boste pravilno odgovorili na nagradno vprašanje, ki ga bomo objavili v Gorenjskem glasu v petek, 13. septembra, čakajo lepe nagrade. Dobimo se torej v soboto od 8. do 12. ure na Trgu revolucije v Kranju.

CENE RABLJENIH VOZIL NA KRANJSKEM AVTOSEJMU
DNE 8. 9. 91

TIP VOZILA/ LETNIK	1990	1989	1988	1987	Starejši
IMV R-4		5300			
GOLF		16500		12300	84/7000
YUGO 45		5400	5200	5000	
ZASTAVA 101		6600	6500	5000	81/2500
ZASTAVA 128		6800			
LADA 1300				5200	
FLORIDA		10500			
OPEL KADET				15500	

Opomba: navedene so povprečne cene s sejma rabljenih vozil v Kranju z dne 8. 9. 91 in so v DEM. Podatke pripravlja podjetje Praktikum Gorenja vas, d. o. o., ki izvaja kranjski avtosejem vsako nedeljo od 6.—14. ure.

Dimnikar Marjan Jež

Začenja tako rekoč znova

Dimnikarji so bili nekdanj redni obiskovalci naših domov, nikomur ni padlo na misel, da bi sam čistil dimnik, štedilnik, peč, danes marsikdo to napravi sam, pri tem pa ne pomisli, koliko kurjave, prihrani pravilno očiščena peč centralne kurjave.

Do tega je prišlo, ker tudi dimnikarji niso šli v korak s časom, dimnikarska podjetja pa so izposlovala svojevrstno prisilo: račun bi moral plačati, čeprav si dimnikarju pred nosom zapri vrata, kar je njihovo nekdanjo priljubljenost dokončno pokopalo.

Zasebni dimnikar Marjan Jež pravi, da začenja tako rekoč znova, zlasti v novih naseljih, kjer dimnikarja praktično ne poznajo. Doma je iz Stražišča pri Kranju, za dimnikarja se je izučil leta 1968, delal najprej s sajami in drugimi gorivi v kranjski Savi, kasneje v kranjskem dimnikarskem podjetju, nakar se je odločil za samostojno obrt. Vendar pot do nje ni bila lahka, kar leto in pol je trajalo, da je dobil dovoljenje, kar kaže, kako trdovraten je bil monopol družbenega sektorja. Sam pravi, da verjetno zato, ker se ljudje pismeno niso pritoževali, kar bi bila osnova za predodelitev terena. Končno ga je dobil: Selško dolino ter Podlubnik in Staro Loko v Škofji Loki. Februarja je začel v Dražgošah in doslej prečesal že vasi tja do Loke. Ljudem svoj obisk najavi s pismenimi obvestili, ponekod se ga razvele, drugod na listek napišejo, da čistijo sami.

Nedvomno se njegovega obiska bojijo, ker imajo v spomi-

Marjan Jež

nu oblak saj, ki je nekdanj spremljal dimnikarje. Vendar je strah odveč, Marjan Jež ima kup priprav, zlasti močan sesalec, ki prepreči uhajanje saj po stanovanju, zato za sabo ne pušči umazanije.

Strokovno čiščenje je pomembno zlasti pri pečeh centralne kurjave, saj kondenz ustvarja žvepleno kislino, ki nažira peči, s pravilnim in temeljitim čiščenjem je moč prihraniti sto in več litrov kurilnega olja. Marjan Jež čisti tudi kotlovnico v Podlubniku, kjer bo z začetkom nove kurilne sezone opravljal tudi meritve onesnaženosti zraka z dimnimi plini. ● M. Volčjak

VAX instaliran v Železnikih

Kranj, 9. septembra - Podjetje Delta Servis, ponovom Comware iz Ljubljane, ki je član Iskre Telekom, je dobavilo podjetju Elektromotorji Železniki računalniški sistem v vrednosti 1 milijona mark. Gre za najnovejšo arhitekturo treh računalnikov tipa VAX, srednja 4000 in 3000, povezanih v enotno mrežo, ki povečuje zmogljivost že instaliranega VAX-a 750 za desetkrat. Po besedah predstavnikov podjetja Elektromotorji omogoča nova oprema 200 priključenim uporabnikom dostop do vseh podatkov v informacijskem sistemu.

TEČAJI ITALIJANŠČINE in ANGLEŠČINE ☎ 064/211-957

PODJETJE ISKRA ŠTEVCI IN EVROPA '92

Podjetje Iskra Števci pozdravlja prizadevanja Gorenjskega sejma in republiške vlade za promocijo slovenskih izdelkov in storitev v svetu. Na sejmu Slovenski proizvod - slovenska kakovost se podjetje Števci vključuje s predstavitvijo klasične proizvodnje indukcijskih števec, s katerimi dosega odlične poslovne rezultate, ter z novimi elektronskimi izdelki, ki vsebujejo dosežena znanja in ustrezajo sodobnim trendom merjenja, registracije in obdelave električnih veličin. Vrhunska kakovost in uspešna prodaja števec na zahtevnih trgih zahodne Evrope in v svetu uvrščata predstavljene izdelke v skupino potencialnih eksponatov za dodelitev znaka »Slovenska kakovost SQ«.

Vsi izdelki in sistemi Iskre Števci so plod lastnega razvoja, izdelani so po lastni tehnologiji. Stalno spremljanje potreb in zahtev trga ter uvajanje najsoodobnejših znanj in tehnologij omogoča podjetju Števci uspešen nastop na domačem in tujem trgu.

Leta 1990 je podjetje ustvarilo 105 milijonov DEM celotnega prihodka. V raziskave in razvoj vlagala 6 odstotkov celotnega prihodka.

Podjetje Števci je izvozno usmerjeno, saj izvozi več kot polovico svoje proizvodnje. Izvažajo v 46 držav, na domačem trgu ima večinski delež. Poleg prodaje izdelkov in sistemov se je podjetje Števci uveljavilo na svetovnem trgu tudi s prodajo licenc in tehničnega znanja (know-how) za proizvodnjo indukcijskih števec. Po Iskrini licenci izdelujejo števec v Spa-

niji, Turčiji, Tuniziji, Maleziji, Kolumbiji in Argentini.

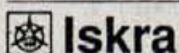
Pogoj za uspešen plasma izdelkov doma in v svetu je vrhunska zanesljivost in kakovost Iskrinih števec ter nenehno prilagajanje zahtevam tržišča. Izdelke podjetja Števci proizvaja po nacionalnih standardih posameznih držav (JUS, DIN, SEN, BS, UTE, UNEL, AS) in mednarodnih predpisih IEC. Iskrini števec imajo ateste pooblaščenih nacionalnih institucij.

Podjetje Števci uvaja elektronsko tehnologijo tudi v proizvodnjo števec električne energije za gospodinjstva odjem, že vrsto let pa izdeluje precizijske in statične elektronske števec za večje porabnike električne energije. Zaključujejo se tudi priprave na poskusno proizvodnjo najsoodobnejšega

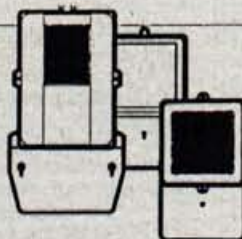
monolitnega elektronskega števec, ki bo osnova za prodor Iskre Števci na nova tržišča v Angliji, Franciji in Severni Ameriki.

Zaradi izrazite izvozne naravnosti podjetje namenja posebno pozornost zagotavljanju vrhunske kakovosti in zanesljivosti izdelkov. Sistem integralnega zagotavljanja kakovosti, ki ga je razvila Iskra, je dobra osnova za pridobitev certifikata mednarodno priznanih in pooblaščenih ustanov, ki zagotavljajo, da je neko podjetje sposobno za trajno izdelovanje kakovostnih izdelkov. Skupni evropski trg predvideva obvezno uporabo standarda ISO 9000 z letom 1992. Podjetje Iskra Števci že pripravlja dokumente, ki so potrebni za pridobitev mednarodnega potrdila.

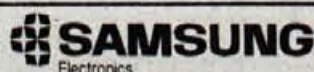
V podjetju Števci je 1.500 zaposlenih. Po obsegu proizvodnje spada med pet največjih proizvajalcev števec v svetu. 45-letne izkušnje pri proizvodnji naprav in opreme za merjenje, registracijo in krmiljenje porabe električne energije podjetje zagotavljajo obstanek na trgih, novi razvojni projekti ter sodobni elektronski izdelki pa tudi uspešen nadaljnji razvoj.

Podjetje Števci Kranj, p.o.
64 000 Kranj,
Savska loka 4

TELEFON: 064 / 221 321
TELEKS: 37 100 YU ISKRA
TELEFAKS: 064 / 223 644
221 312

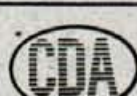
VIDEOREKORDER, 3 glave, VPS, počasni posnetek, LCD zaslon

samo 14.430,00

CD gramofon, 2 x 30 W, dvojni kasetofon digitalni radio, ura, daljinsko upravljanje

samo 14.430,00

def. čas od ponedeljka do petka 9 do 12 ure, od 15 do 19 ure
CENTER KRANJ
C. Talcev 3
(pri gostilni Blažuni)
tel.: 212-367

Slovenski proizvod - Slovenska kakovost

Danes se v Kranju začne prva slovenska specializirana sejemska prireditelj pod naslovom Slovenski proizvod - Slovenska kakovost. Tik pred zdajci, ko naj bi namreč 1992. leta začeli veljati evropski normativ, v katere se mora vključiti tudi Republika Slovenija, je ta sejem priložnost, da se prepoznavni znak slovenskega državnega proizvoda po metodologiji, ki jo pozna Evropa, z njo poenoti.

Ideja za današnjo prireditev je nastala septembra lani in sicer na pobudo direktorja Poslovnega prireditvenega centra Gorenjski sejem Franca Ekarja. Sredi januarja je zamisel na sestanku predsednikov IS in gorenjskih občin, poslancev, ministrov in predstavnikov predsedstva R Slovenije ter zbornice dobila podporo. Še posebej pa se je v priprave za prireditev vključila kranjska občina. Predsednik izvršnega sveta občine Kranj Vladimir Mohorič je sprejel nalogo predsednika organizacijskega odbora te specializirane sejemске prireditve. Predsednik komisije za ocenjevanje za dodelitev znaka Slovenski proizvod pa je sekretar za gospodarstvo občine Kranj Andrej Tavčar.

V pripravo in organizacijo sejma pa se je vključila tudi Univerza Maribor - Fakulteta za organizacijske vede v Kranju, ki bo v okviru prireditve organizirala širši posvet, na katerem naj bi uokvirili temelje in zakonitosti za določitev blagovne znamke po evropskih metodah.

Slovenska kakovost - SQ naj bi bila torej razpoznavna znamka slovenske državnosti, pomenila naj bi solidnost, zanesljivost in garancijo proizvoda ali storitve in s tem pospeševanje

vanje trženja blaga slovenskega porekla. Ali drugače, ne bi smela pristati na dosedanjih praktičnih dodeljevanj vseh mogočih priznanj brez kakršnihkoli zakonskih podlag; pa tudi strokovnih zlorab, sejmskih izživljanj in podobnih kombinacij, ki največkrat samo zavajajo kupca.

Sejem Slovenski proizvod zato ne more biti podoben sejemskemu "ponterosu" po sistemu "malo tu, malo tam", marveč naj bo, kot so zapisali prireditelji, **katedra zanesljivosti**, doslednosti, visoke avtoritete in spodbujevalec sodobnega trženja.

Zakaj takšen sejem?

Direktor PPC Gorenjski sejem Franci Ekar navaja tri glavne razloge za to sejmsko prireditev. Država Slovenija naj bi s tem tudi po tej plati dobila možnost za prodor na tuje tržišče. Hkrati pa je to prva možnost takšnega nastopa, kajti jugoslovanski skupni imenovalec, ali politika "konvoja", ni dopuščal, da bi to racionalizirali, saj bi bili takoj obdolženi nacionalnega šovinizma.

Sicer pa Slovenija še nima takšnega sejmskega programa. Kot izhodišče pa so pripravili analitiko te dejavnosti v Evropi in se potem tudi odloči-

li za predlog na podlagi avstrijsko-švicarskega modela. "Zavedamo pa se tudi, da je pobuda veliko presenečenje in izziv za slovensko gospodarstvo, saj to pomeni nekakšno rentgenizacijo naše resnične proizvodno-tehnoške in storitvene uspešnosti ter stanja.

Znak Slovenski proizvod - Slovenska kakovost

Znak SQ naj bi se uporabljal, po predlogu, določen čas, po izteku pa bi veljal ob ponovni preverbi. S tem v zvezi je treba voditi register, vpis v register pa je možen na podlagi danega dokumenta o podelitvi. Komisija za podelitev znaka upošteva kriterije: slovensko poreklo, ponudbo, soglasje pristojne organizacije, preizkus, razna priznanja o kakovosti in zaščitene patente.

Kar zadeva poreklo naj bi znak SQ dobil tisti proizvod, v katerega je vgrajenega okrog 50 odstotkov vrednosti domačega znanja, surovin, polizdelkov... Ponudnik (proizvajalec, prosilec) mora omogočiti oceno, primerjanje, presojo izdelka kadarkoli in brezplačno. Preverjanje opravi komisija za podelitev znaka.

Komisija mora upoštevati vse strokovne podatke, ki vplivajo na oceno. Upoštevati mora specifikacijo državnih zakonodaj, vse mednarodne standarde, različne strokovne dokumente, energetske varnostne, ekološke normative in obliko oziroma design izdelka ter embalaže.

Posvet

V okviru sejma bo v četrtek, 12. septembra, ob 9. uri v dvorani na sejmju posvet z naslovom Znak za kakovost bo predstavljal proizvode in storitve slovenskega porekla. Posvet je namenjen poslovnim delavcem, managerjem in zasebnim podjetnikom. Na njem naj bi opredelili, kako predstaviti slovensko blagovno znamko, kot znak kakovosti v Sloveniji izdelanih proizvodov in storitev. Posvet organizira Fakulteta za organizacijske vede mariborske univerze v Kranju.

DEVIZNI KREDIT

- gotovina ali nakazilo
 - do 500.000 ATS
 - odplačilo do 5 let
 - 8,8 % letne obresti
 - enkratni stroški 7 %
- Pogoj: poroštvo iz tujine (sorodnik, zdomec, prijatelj, firma...)
Vloga v slovensčini in v navadnem pismu pošljite na: **JAK-KV, Europaplatz 10, 8020 GRAZ-PL.**

Petdnevne ribolovne dovolilnice

Ribiška zveza Slovenije je letos uvedla petdnevne ribolovne dovolilnice, ki omogočajo izrabo petih ribolovnih dni v razponu štirinajstih dni. Ribič v tem času sam vpisuje datume, tako da prodajalec ribiške dovolilnice vpiše le obdobje veljavnosti. Besedilo na dovolilnici je v petih jezikih (slovenski, angleški, nemški, italijanski in francoski), k njej pa spada izvleček pravilnica o športnem ribolovu, v njem so navedene vse omejitve, ki so glede na izjemno raznolikost slovenskega prostora zelo različne. Izvleček pravilnika bodo pripravile ribiške družine v posameznih krajih in je obvezna priloga dovolilnice.

Cena enega lovnega dne je v primerjavi z dnevno dovolilnico nižja za 20 odstotkov, osnovni namen petdnevne dovolilnice pa je zadržati gosta v določenem kraju in s tem pospeševati turizem ter tudi tako prispevati k promociji Slovenije.

Cestninski boni

Ob izenačitvi plačila cestnin za vozila tuje in domače registracije na slovenskih avtocestah maja letos se je povečalo število prodajnih mest cestninskih bonov s 25-odstotnim popustom. Poleg podjetja za vzdrževanje Avtocesta Ljubljana in njegovih bazah v Postojni, Smodinovcu in v Slovenskih Konjicah bone prodajajo tudi na sedežu Avto-moto zveze Slovenije v Ljubljani in njenih tehničnih bazah: Kranj, Koper, Črnomelj, Otočec, Maribor, Dravograd in Murska Sobota, poleg teh pa še v avto-moto društvih Šlander v Celju in MTT Mariboru.

Boni veljajo za vse štiri plačilne razrede s 25-odstotnim popustom ob nakupu minimalne količine in sicer v vredosti najmanj 500 dinarjev za fizične osebe in 5.000 dinarjev za pravne osebe.

Koliko je vreden dinar

Na četrtkovem sestanku Ljubljanske borze so bili doseženi naslednji devizni tečaji za efektivno, ki veljajo do četrtka, 12. septembra:

Avstrija	ATS 100	319,6391
Nemčija	DEM 100	2.249,3816
Italija	ITL 100	3,0143
Švica	CHF 100	2.563,7304
ZDA	USD 1	38,9197

Pribitek pri evidenčnih deviznih pravicah je bil 5. septembra 64,9-odstoten.

Črna borza: Na ljubljanski tržnici pa so konec preteklega tedna devize dosegle naslednje cene:

Avstrija	ATS 100	350 do 360
Nemčija	DEM 100	2.570
Italija	ITL 100	3,30
Švica	CHF 100	2.800
ZDA	USD 1	41,40

Avgusta inflacija 8,8-odstotna

Inflacija ponovno postaja naša kruta vsakdanjost, cene so avgusta spet poskočile, v Sloveniji je bila rast cen na drobno 8,8-odstotna, v Jugoslaviji 8-odstotna.

8,8-odstotna avgustovska inflacija na letni ravni predstavlja za 175 odstotkov višje cene. V času do lanskega decembra do letošnjega avgusta pa so se v Sloveniji dejansko povečale za 78,3 odstotka, v Jugoslaviji za 75,2 odstotka. Od lanskega do letošnjega avgusta pa so se v Sloveniji povečale za 116 odstotkov.

Minuli mesec so se najbolj podražile kulturne storitve, kar za 43 odstotkov, tekoča goriva in maziva, žitni izdelki, kurjava, prevozi, čistila, bombažne tkanine, maščobe, mleko in meso, ki se je podražilo za 8 odstotkov.

V zadnjih dvanajstih mesecih pa so se nadpovprečno podražili: poštne storitve za 260 odstotkov, gospodinjstva električna za 228 odstotkov, prevozi za 215 odstotkov, tekoča goriva in maziva za 203 odstotke, žitni izdelki za 182 odstotke, stanarina in cena zemljišč za 178 odstotkov, kurjava za 155 odstotkov, časopis in vozila za za 154 odstotkov, maščobe in kmetijska zaščitna sredstva za 152 odstotkov, kulturne storitve za 149 odstotkov, finančne in druge storitve za 148 odstotkov, jajca za 142 odstotkov, čistila za 137 odstotkov, obrtne storitve za 122 odstotkov, gradbeni material za 121 odstotkov, zdravila za 119 odstotkov. Preostale podražitve pa so bile nižje od 116 odstotkov, kolikrčna je bila v zadnjih dvanajstih mesecih inflacija. ● M. V.

Ko zmanjkuje gotovine

Sprejem čekov postaja obvezen

Ljubljana, 5. septembra - Slovenska vlada je na današnji seji med drugim sprejela Odlok o obveznem sprejemanju čekov občanov. V razmerah, ko nam zaradi izločitve in izolacije iz jugoslovanskega monetarnega sistema grozi pomanjkanje dinarske gotovine, nam tvorneste težave lahko omilijo čeki tekočih računov občanov. Ta preprosti odlok v dveh členih predpisuje, da morajo podjetja, banke in druge pravne osebe ter zasebniki v Republiki Sloveniji obvezno sprejemati čeke bank in hranilnic s sedežem v Sloveniji, če so le ti izdani v skladu s splošnimi pogoji poslovanja bank in hranilnic ter potrebnimi jamstvi. ● S. Z.

Nuklearna polno obratuje

Kranj, 9. septembra - Jedrska elektrarna Krško ima po mesecu in pol ponovno dovoljenje za polno obratovanje, v petek, 6. septembra, je že obratovala s 95-odstotno močjo, ta teden pa bo spet s polno močjo. Sklep o tem je na četrtovi seji sprejela slovenska vlada.

Po 22. juliju je zaradi ogroženosti elektroenergetskega omrežja obratovala s 75-odstotno močjo. Količina oddane elektrike se je zato zmanjšala za približno 165.000 megavatnih ur, zaradi vojne v Sloveniji pa so izgube znašale približno 252.000 megavatnih ur, kar pomeni, da je bila izgubljena povprečna mesečna proizvodnja jedrske elektrarne.

Njena dnevna proizvodnja je vredna 11,5 milijona dinarjev ali 881 tisoč mark, v enem mesecu to znaša približno 345 milijonov dinarjev ali 26,4 milijona mark.

MOŽNOST NEOMEJENEGA ZASLUŽKA IN NAPREDOVANJA!

EKSKLUZIVNI zastopnik najuspešnejše svetovne kozmetične firme v direktni prodaji vabi k sodelovanju ambiciozne in sposobne prodajalce ter vodje skupin (managerje) za prodajo na območju Slovenije in Hrvaške. Pokličite vsak delavnik med 10. in 12. ter 14. in 16. uro na tel. št.: (061) 219-962

URESNIČITE SVOJE SANJE!

d.o.o. KRANJ
AVTOŠOLA
Begunjska 10
tel. 064 26245

KRANJČANI IN TRŽIČANI

V tečaj CPP se lahko vključite vsak ponedeljek dopoldne ob 9. uri ali popoldne ob 18. uri. Obiščite nas na Begunjski 10 pri Vodovodnem stolpu ali pokličite po telefonu 216-245 od 8. do 11. ure ali od 16. do 19. ure. V Tržiču se v avtošoli JURE tečaj CPP začne v ponedeljek, 16. 9. 1991, ob 16. uri, informacije po telefonu 064/51-864.

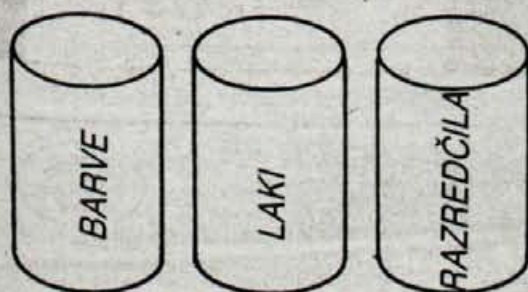
PRI VOZNI LAHKO IZBIRATE MED VOZILI OPEL COR-SA, GOLF ali R 5.

Septembra v MERKURJU

CELA LESTEV
ZA 3/4 CENE

(za takojšnja plačila)

PLESKARSKÉ IN UNIVERZALNE
LESTVE ELAN

15 % CENEJE
pri nakupu nad
500,00 din

Za takojšnja plačila in za člane stanovanjskih zadrug
Podrobnejše informacije v MERKURJEVIH prodajalnah!

STRAŽIŠČE, tel.: 311-600,
Križnarjeva pot 4

Uredite si vrt z našo pomočjo.

Drevesnica PINO vam nudi pestro izbiro dreve in gramovnic s celotno izvedbo del. Obiščite nas! Mercator - KŽK Kmetijstvo Kranj

UGODNO - NIZKE CENE

Trgovina
KASABLANKA

pri Vodovodnem stolpu v Kranju vam nudi:

- veliko izbiro trenirk (tudi za otroke)
- vetrovke
- jeans hlače
- svilene kimone
- spodnje perilo

Obiščite nas in se prepričajte!

TRGOVINA
BURGER

Cesta talcev 7, Kranj

Trgovina **BURGER**
ponovno preseneča!

pri gostilni Blažun
tel.: 212-001
Odprto: od 9. - 13. in od 15. - 20. ure
sobota od 8. - 12. ure

V sodelovanju z znano delovno organizacijo ZLIT Tržič organizira **akcijsko prodajo celotnega programa ZLIT Tržič**

ZNIŽANJE TOVARNIŠKIH CEN
OD 30 DO 50 % od 10. 9. do 10. 10. 1991

Program ponudbe: sedežne garniture z vgrajenim žičnim jedrom, kredence, mize, kotne klopi, pisalne mize, skledniki, pručke...

Za kupce bomo ob koncu akcijske prodaje pridedili žrebanje bogatih nagrad.

Trgovina Burger vas pričakuje!

En dan na najbolj obiskanem kmetijskem sejmu v Evropi

Na pragu Evrope - in daleč od nje

"Ried vas vabi, Ried vas pričakuje, Ried vas bo sprejel z vso toplino," je pisalo na (slovenskih) letakih, ki so vabili v Ried im Innkreis, v mestecu, ki je okrog šestdeset kilometrov oddaljeno od Salzburga in v katerem je vsako leto tradicionalni in v Evropi najbolj obiskani kmetijski sejem Rieder Messe. Besede z letaka so se uresničile: Ried nas je vabil in nas v četrtek tudi pričakal, toplina pa je spuhela že po nekaj korakih, ko smo ugotovili, da cene niso za nas in za našega kmeta, ampak za koga drugega, in da je res velika škoda, ker "našega Anteja (Markovića) pogruntavščina" en dinar - en šiling ne velja več.

Ried im Innkreis leži sredi valovite, rahlo gričevnate in kmetijsko vzorno obdelane pokrajine. Strnjenih kmetijskih naselij je bolj malo, veliko kmetij je raztresenih po gričevju, sredi kmetijskih zemljišč. Kmetije so v glavnem lepo urejene, brez pretirane navlake po dvorišču in okolici. V kmečki arhitekturi je zelo pomemben material les: iz lesa so seniki, stropi v hlevih, ograje... Precej kmetij oddaja sobe, se ukvarja s kmečkim turizmom, nekatere imajo tudi smučarske vlečnice. Koruze za siliranje je bolj malo, več je žitnih polj. Krme ne silirajo le v koritastih in stolpnih silosih, ampak tudi po folijo ter v posebne bale, ki se pri nas v praksi še niso uveljavile.

Prve občestne table so nas že po nekaj kilometrih vožnje od Salzburga proti Straswalchenu in naprej proti Riedu opozarjale na veliki sejem v Reidu. Ob devetih, ko se je sejem odprl, je bilo parkirišče precej zasedeno, vrste so bile tudi pred blagajno. Parkirna je bila dvajset, vstopnina šestdeset šilingov oz. približno 220 dinarjev (za sto mark smo dobili 680 šilingov, marka pa je bila na naši borzi vredna 24 do 25 dinarjev, sicer pa še nekoliko več). Ko smo vstopili na sejem, so nam pri "informacijski mizi" pomolili pod nos načrt sejma in se nam posmehljali: "Da se ne boste izgubili!" Gorenjem, ki imamo obilo izkušenj s kranjskim sejmom, se je to zdelo skorajda nemogoče; kasneje pa se je izkazalo, da je med kranjskim in riedskim sejmom velika razlika in da bi se brez načrta le težko znašli.

Riedski sejem ima 200 tisoč kvadratnih metrov razstavne površine (20 hektarov), od tega 160 tisoč (16 hektarov) na pro-

V Avstriji je bilo 1970. leta 265 tisoč kmetij, od tega jih je bilo osem tisoč včlanjenih v eno od 130 strojnih in drugih skupnosti. Ob koncu minulega leta je bilo kmetij precej manj, samo še 239 tisoč, število članic strojnih in drugih skupnosti pa je naraslo na 60 tisoč. Zakaj število članic narašča? Avstrijski strokovnjaki odgovarjajo, da zato, ker tudi avstrijski kmet ni tako bogat, da bi lahko sam imel vse stroje.

Varčevanje s prostorom »prikolice v nadstropjih«.

stem in 40 tisoč (4 hektare) v 38 dvoranih. Sejem daje poudarek kmetijski mehanizaciji, razstavi živine, semen in dosežkov kmetijskega gradbeništva. Na letošnjem so kmetijsko mehanizacijo razstavljali kar na 150 tisoč kvadratnih metrih površine (15 hektarov) in v osmih dvoranih. Prireditelji oz. raz-

Traktorji - tokrat z nekoliko drugačno, bolj »dirkalno« izvedbo. Pa ne zaradi dirkanja!

stavljalci so s prostorom ravnali zelo varčno in so zato, da bi na čimmanjšem prostoru prikazali čimveč strojev naložili tudi v več "nadstropjih", v višino, v nekaterih primerih tudi zelo atraktivno. O tem, kako razstavljati, kako privabljati kupce in vzbujati pozornost, bi se lahko marsikaj naučili tudi naši razstavjalci. Niso dovolj samo prospekti (teh je bilo razen v redkih primerih povsod dovolj), ampak tudi drugi "prijemi" - npr. kozarec piva za morebitnega kupca.

Kaj vse je bilo mogoče videti? Poleg traktorjev različnih evropskih proizvajalcev, priključkov in drugih strojev, potrebnih za kmetovanje in delo v gozdu, še številne malenkosti, kot so, na primer, stolčki za molžo krav z vzmetjo ali brez nje, štirinajst različnih "konzol" za električnega pastirja, orodje, s katerim si je mogoče pomagati, če gre pri telitvi tele nerado iz krave, raznovrstne sedeže za kmetijske stroje, mikser, ki zbija tudi par centimetrov debele veje iglavcev, patent, ki kaže, kako je mogoče vstaviti mešalec gnojevke tudi skozi bolj majhno odprtino... Med maloštevilnimi gorenjskimi (slovenskimi) kmeti je precejšnjo pozornost zbuja naprava za siliranje krme v bale.

To so naprave, ki pod pritiskom povijajo travo ali koruzo v posebno belo folijo in pri tem iz krme iztiskajo zrak. Kot nam je povedal eden od razstavjalcev, porabijo za vsako balo, velikosti enega kubičnega metra, približno šestdeset dolžinskih metrov oz. za trideset do štiri- deset šilingov plastičnega ovoja. Tovrstne stroje za siliranje so začeli izdelovati v skandinavskih državah, v Avstriji jih delajo že štiri leta, na leto pa naredijo z njimi več kot milijon bal. Stroj, ki je na riedskem sejmu stal od 135 do 162 tisoč šilingov, naj bi prihodnje leto prvič predstavili v Sloveniji. Za hlevsko opremo je značilno, da vsebuje vse več avtomatike in računalniško krmiljenih strojev in naprav - računalniško vodeno dodajanje močnih krmil, računalniško ugotavljanje količine in kakovosti mleka (delež tolašce). Če smo na gorenjskih poljih in travnikih doslej videli le traktorje z bolj ali manj enako obliko, je pričakovati, da bodo kmalu pri nas tudi taki z bolj "dirkalno" ali aerodinamično obliko. Proizvajalci poudarjajo, da to z dirkanjem nima ničesar skupnega in da so takšno obliko razvili zaradi drugačnih zahtev: čedalje več traktorjev ima hidravliko in možnost za priključitev strojev

na sprednjem delu, zato je bilo treba temu zaradi boljše preglednosti in lažjega dela prilagoditi tudi obliko.

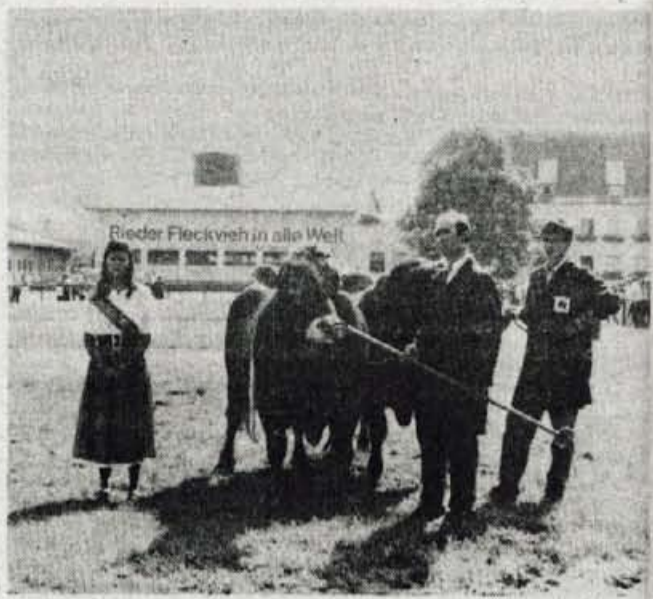
Ceprav smo si sejem ogledali dokaj natančno in bili še posebej pozorni na stroje slovenskih in jugoslovanskih proizvajalcev, pa v izjemno bogati in pisani ponudbi strojev iz različnih držav Evrope nismo opazili drugega, kot le nekaj traktorskih priključkov iz šempetrske tovarne SIP. Tudi to kaže, da smo (ozemeljsko) na pragu Evrope, sicer pa od nje (kmetijsko) še močno oddaljeni. Evropska industrija, ki oskrbuje kmetijstvo z različnimi stroji in snovmi, se razvija tako hitro, da se nekateri že sprašujejo, kdo bo vse to kupoval in kupil. Da so evropski kmetje očitno precej bolj situirani kot, denimo, slovenski, je mogoče sklepati že iz tega, da se brez gmotno dobro stoječega kmeta tudi kmetijska industrija ne bi mogla hitro razvijati. Za večino naših kmetov, ki morajo že za

Sejem v Riedu je odprl predsednik republike Avstrije dr. Kurt Waldheim, slavnostna govornika pa sta bila deželni glavar dr. Josef Ratzenböck in zvezni kmetijski minister dr. Franz Fischler. Na sejmu (zaprl so ga v nedeljo) je razstavljalo 1984 razstavjalcev, od tega 709 iz tujine, med drugim pa ga je obiskal tudi slovenski minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano dr. Jože Osterc.

Tudi riedski kmetijski sejem ima potrošniško-zabavni del. Blago za široko porabo so letos prodajali v petnajstih dvoranih in deloma tudi na zunanjem razstavišču. Na zabaviščnem prostoru je bila vsak dan ljudska veselica, za prijatelje glasbe je bil v času sejma posebni mednarodni glasbeni sejem, veliko obiskovalcev pa je bilo tudi v pivskih šotorih, kjer je bilo treba za vrček piva odšteti 33 šilingov, za coca colo 22, za četrtino litra mineralne vode 14, za juho 25, za dunajski zrezek 94 in za čevapčiče 48 šilingov.

"Kravji mojster" - naprava za avtomatsko, računalniško vodeno dodajanje močnih krmil. Naprava dodaja krmila po potrebi tudi do desetkrat na dan in je računalniško povezana s kmetovim stanovanjem. Strokovnjaki poudarjajo, da veliko prispeva k večji prirerji in boljši gospodarnosti.

Zmagovalec - bik med biki - s simpatično spremljevalko pozira številnim sejemskim obiskovalcem.

Strokovnjaki ugotavljajo, da so omejitve pri oddaji mleka (kontingenti), ki so jih na avstrijskih kmetijah uvedli 1978. leta, vplivale tudi na slabšo izrabo genetskega potenciala črno-belih krav, deloma pa so za to krive tudi cene močnih krmil, ki so v Avstriji v primerjavi z drugimi državami Evropske skupnosti dokaj visoke. V Avstriji je okrog 15 tisoč črno-belih krav, ki dosega povprečno mlečnost nad 5000 kilogramov mleka. Iz natančnih statističnih podatkov je mogoče razbrati, da je lani najboljša črno-bela krava dala 12.012 kilogramov mleka (s 5,6 odstotka tolašce in s 3,40 odstotka beljakovin), da je bila v prvi laktaciji najboljša Fanta z 10.101 kilogramom mleka in da je krava Karin dala lastniku, koroškemu kmetu, doslej že več kot 120 tisoč kilogramov mleka.

Atraktivno sejemsko vzbujanje pozornosti.

nakup traktorja varčevati več let, je riedski sejem s svojimi cenami lahko predvsem paša za oči.

In v Riedu je res kaj videti. Na razstavi lisastega goveda je bilo 30 rodovniških bikov, 70 plemenskih krav in 10 telic, na razstavi rjavega goveda 40 bikov, krav in telic. V dvorani številka 31 so prikazovali mlado pitano govedo, v posebnem prostoru pripravo govejega mesa. Ves čas sejma je bila odprta ena prvih osemenjevalnih postaj v Avstriji, hlev s približno 60 konji, ki se v Avstriji uveljavljajo predvsem v gozdarstvu, pa "svinjak", v katerem je bilo mogoče videti veliko svinj različnih pasem. Ker je v Avstriji mleka preveč, je med kmeti čedalje več zanimanja za rejo bikov pa tudi prašičereja je dokaj donosna. Omeniti je treba še novost letošnjega riedskega sejma - podkovanje konj "v živo" in mednarodno tekmovanje podkovskih kovačev.

Da je les v Avstriji zelo cenjena in uporabna surovina, smo se prepričali tudi na razstavi dosežkov kmetijskega gradbeništva, ki je prikazovala bivalne prostore kmeta in njegove družine, gospodarska poslopja (goveje hleve, svinjake in hleve za ovce) ter hlevsko opremo. Posebno pozornost je zbuja kmečka hiša, ki je bila "od nog do glave" iz lesa, sicer pa skupaj z montažo vredna 1,3 milijona šilingov. Ni vse lepo, kar je novo, pravijo v Avstriji in poudarjajo, da je treba

ohranjati stavbno izročilo naših dedov in babic. Tudi staro hišo je mogoče prilagoditi sodobnim zahtevam. Na sejmu smo videli nekaj takih primerov: med starimi zidovi sodobno, kmečki tradiciji prilagojeno opremo.

Podjetja iz Nemčije, Francije, Nizozemske, Sovjetske zveze, Madžarske in Avstrije so na 1200 kvadratnih metrih razstavne površine prikazala bogat izbor semen novejših sort žita, koruze, krompirja, hmelja, zelenjave, krmnih rastlin, oljarič, stročnic itd. pa tudi razna delovna oropila - od pridelovanja in razmnoževanja do razkuževanja, embalaranja in skladiščenja. 4. septembra je bil v okviru sejma tudi strokovni posvet semenologov, na katerem so delovali strokovnjaki iz Avstrije in iz drugih evropskih držav. Tema posveta je bila kakovost semen.

Razstava "Voda je življenje" je opozarjala, da se brez vode ustavi življenje in da so za varovanje pitne vode odgovorni vsi - tudi kmet, ki pri pridelavi uporablja različna mineralna gnojila, škropiva in druge snovi. Vsakršno pretiravanje ali nepravilna uporaba predstavlja resno nevarnost za naravo - in tudi za vodo. Ste se že kdaj vprašali, koliko stane pitna voda? V Avstriji so, na primer, računali, da liter vode stane povprečno 0,7 groša, tuširanje (poraba 80 litrov) 56 grošev in kopanje (poraba 200 litrov) šiling in 40 grošev. ● C. Zaplotnik

Najstarejši traktor je na sejmu (vsaj po zanimanju obiskovalcev močno zasenčil mnogo mlajše »kolege«.

Bomo kmalu tudi na naših travnikih videli velike bele bale? Gre za nov način spravila krme, za spravilo trave v bale. V Nemčiji, v Avstriji, na Norveškem, na Švedskem in v severni Ameriki se je tovrstno siliranje že uveljavilo. Samo v Avstriji, na primer, naredijo na leto okrog milijon bal, nekaj smo jih videli, ko smo se peljali na riedski sejem.

ALPEN TRADEMlaška c. 8 a, PP 86
64000 Kranj

Objavljamo prosto delovno mesto

KOMERCIALISTA

za delo v zunanji in notranji trgovini, za nedoločen čas.

Pogoji:

- najmanj srednješolska izobrazba ekonomske smeri
- najmanj 3 leta delovnih izkušenj v zunanji trgovini in zlasti v mednarodnem transportu
- znanje tujih jezikov: aktivno srbohrvaščina in nemščina (v pogovorni in pisni obliki) in pasivno angleščina.

Poizkusni rok je 3 mesece.

OD po dogovoru.

Pisne prijave s kratkim opisom dosedanjega dela pošljite na naslednji naslov: Alpen Trade d. o. o., Mlaška c. 8 a, PP 86, 64000 Kranj.

Sekretariat za gospodarstvo in negospodarstvo občine Jesenice objavlja na podlagi 2. člena zakona o dimnikarski službi (Ur. list SRS, št. 16/74, 14/90) in sklepa 45. seje Izvršnega sveta Skupščine občine Jesenice z dne 3/9-1991

JAVNI RAZPIS

za zbiranje ponudb za opravljanje dimnikarske službe na območju občine Jesenice

1. PREDMET RAZPISA

Predmet razpisa je opravljanje dimnikarske službe na območju občine Jesenice ali delu območja.

2. UDELEŽENCI RAZPISA

Razpisa se s svojimi ponudbami lahko udeležijo podjetja, katerih dejavnost je dimnikarstvo in samostojni dimnikarski obrtniki.

3. VSEBINA PONUDBE

Ponudbe, ki jih pošljejo udeleženci tega razpisa, naj vsebujejo:

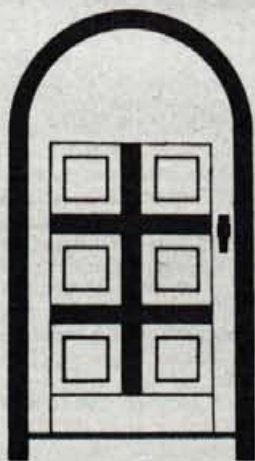
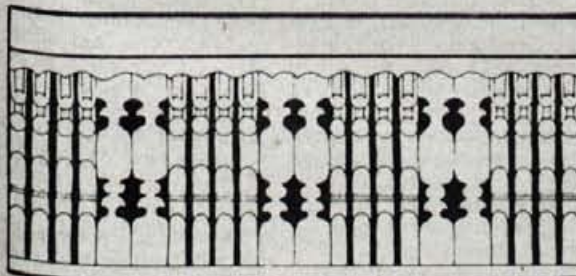
- točen naslov ponudnika s podatki in dokazili o registrirani dejavnosti,
- podatke in dokazila o razpolaganju z ustreznimi usposobljenimi kadri,
- podatke in dokazila o razpolaganju z ustreznimi poslovnimi prostori in opremo,
- navedbo, na kolikšnem in katerem delu območju občine je ponudnik pripravljen in sposoben opravljati dimnikarsko službo,
- navedbo, kdaj je ponudnik sposoben začeti opravljati dimnikarsko službo.

4. ODDAJA PONUDBE

Ponudniki naj pošljejo svoje ponudbe na naslov: Sekretariat za gospodarstvo in negospodarstvo občine Jesenice, Jesenice, Titova 78, s pripisom: za razpis, najkasneje v 8 dneh po objavi razpisa.

5. IZBOR PONUDNIKA

O prispelih ponudbah na javni razpis bo odločal Izvršni svet Skupščine občine Jesenice.

**Mizarstvo, žaga
in profiliranje
lesa****OVSENIK ALOJZ**Jezerska cesta 108/c
Tel.: 064-242 481

- Ko gradite in opremljate dom, vam priporočamo, da se odločite za našo opremo balkonov in vhodnih vrat.
- Poleg tega nudimo sobna vrata, talne, zaključne in okrasne letve.
- Vsi naši izdelki so iz masivnega lesa in vam jih izdelamo po vaših merah.
- Na naši žagi vam hitro in kvalitetno razrežemo tudi vašo hlodovino.
- Vzorce si lahko ogledate v našem razstavnem salonu.
- Večnamenski regali

Obiščite nas na sejmu SLOVENSKI PROIZVOD
V KRANJU, od 10. do 13. 9.

Kvadratni meter stanovanja je dosegel že vrtočlavo ceno, zato prihranite nekaj s funkcionalno opremljenimi prostori! Kako? Oglasite se in povedali vam bomo.

SALON POHIŠTVA ZLIT DETELJICA
tel. 064/50-795**ELEKTROTEHNIŠKO PODJETJE KRANJ**Koroška c. 53/c
64000 Kranj

Elektrotehniško podjetje Kranj, p. o. v skladu s 5. čl. pravilnika o delovnih razmerjih razpisuje delovno mesto

VODJE KOMERCIALNEGA SEKTORJA

Pričakujemo, da se bodo k sodelovanju prijavili kandidati z najmanj VI. st. izobrazbo ekonomske ali elektroenergetske smeri, s tremi leti delovnih izkušenj na področju komerciale in z aktivnim znanjem nemškega ali angleškega jezika. Zaželeno je praksa v zunanjetrgovinskem poslovanju. Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas. Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev pošljite v 8 dneh od dneva objave razpisa na naslov: Elektrotehniško podjetje Kranj, Koroška c. 53/c, Kranj. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po odločitvi.

SKUPŠČINA OBČINE RADOVLJICA

Komisija za kadrovske zadeve, odlikovanja in priznanja

Skupščina občine Radovljica na podlagi 35. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91) in 78. člena statuta Delavske univerze razpisuje dela in naloge

DIREKTORJA DELAVSKE UNIVERZE RADOVLJICA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev in pogojev, ki jih določata 247. in 178. člen Zakona o usmerjenem izobraževanju izpolnjevati še naslednje pogoje:

- najmanj višja izobrazba pedagoške smeri,
- 5 let delovnih izkušenj na vodilnih, vodstvenih ali strokovnih andragoških vzgojnoizobraževalnih delih.

Direktor se imenuje za obdobje štirih let.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev morajo kandidati poslati v 8 dneh od dneva objave razpisa na naslov: Skupščina občine Radovljica, Komisija za kadrovske zadeve, odlikovanja in priznanja, Radovljica, Gorenjska c. 19. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po odločitvi.

zavarovalnica triglav, d. d. ljubljana
OBMOČNA ENOTA KRANJ
64001 KRANJ, Oldhamska 2

Zavarovalnica Triglav, d. d. Ljubljana, Območna enota Kranj objavlja prosto delovno mesto zavarovalnega zastopnika za opravljanje naslednjih del:

ZBIRANJE PONUDBE za sklenitev življenjskih zavarovanj in inkasiranje premij v zastopu Kokrica - Naklo.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s poskusnim delom do 4 mesece.

Za opravljanje navedenih del in nalog mora delavec poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da ima srednjo oz. najmanj poklicno šolo neopredeljene smeri (V. oz. IV. stopnjo),
- eno leto delovnih izkušenj,
- starost najmanj 18 let (moški odslužen vojaški rok),
- veselje do terenskega dela in do dela z ljudmi,
- da stanuje v zastopu oz. njegovi neposredni bližini.

Kandidati za opravljanje navedenih del naj svoje prošnje, napisane lastnoročno, pošljejo na naslov: Zavarovalnica Triglav, d. d. Ljubljana, Območna enota Kranj, Oldhamska št. 2.

K prošnji je treba priložiti zadnje šolsko spričevalo, kratek življenjepis z navedbo dosedanje zaposlitve in druga dokazila, ki so potrebna za ugotavljanje izpolnjevanja zahtevanih pogojev.

Rok za oddajo prošnje poteče 8. dan po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po izteku objavnega roka.

**POSEBNA UGODNOST ZA BRALCE
GORENJSKEGA GLASA!**

Od 31. 8. do 31. 10. 1991

sedemdnevno letovanje na Malem Lošinjju v komfortnem hotelu AURORA - polni penzion, velike možnosti za rekreacijo, SAMO 2.300,00 din (s kuponom)

Organiziran je avtobusni prevoz na relaciji Ljubljana-M. Lošinj-Ljubljana. Cena povratne vozovnice je samo 490,00 din. Prijave sprejemajo v vseh poslovalnicah Kompassa!

KUPON

(velja za eno osebo)

KOMPAS**MALI LOŠINJ****OMNIA**
ŠPORT MARKET

KRANJ, CANKARJEVA 4

SKUPŠČINA OBČINE KRANJ

Komisija za imenovanje in preimenovanje naselij in ulic

OBVESTILO OBČANOM

Na 11. seji zbora krajevnih skupnosti dne 1. 8. 1991 je bila imenovana komisija za imenovanje in preimenovanje naselij in ulic. Komisija prosi vse občane, svete krajevnih skupnosti, politične stranke in druge zainteresirane stranke, da pobude in zahteve po spremembi nekaterih uličnih in naselbinskih imen posredujejo do 15. 10. 1991 na naslov: Skupščina občine Kranj, Komisija za imenovanje in preimenovanje naselij in ulic v občini Kranj, Trg revolucije 1, 64000 Kranj, tel.: 215-661, int. 403.

**Lth - na sejmu
SLOVENSKA KVALITETA****NOVA GENERACIJA HLADILNIH
IN ZAMRZOVALNIH SKRINJ
GLASS, TINS in MIRROR**

Hladilne skrinje TINS so namenjene za prodajo pijač v steklenicah ali pločevinkah. Skrinje se lahko postavijo v ali pred trgovine, na mesta, kjer se odvijajo razne športne prireditve, na bencinske črpalke itd. Za skrinje je značilna nadgradnja iz pleksi stekla, ki je osvetljena s fluorescenčno lučjo.

Omenimo naj še vedno iskane zamrzovalne skrinje LTH, ki jih izdelujemo v velikosti 220, 300, 380, 530 litrov, s posebno izolacijo 90 mm tip 350. Novost so skrinje, ki imajo namesto klasičnega pokrova stekleni pokrov v dveh izvedbah - enodelni pokrov na tečajih in dvo- ali tridelni drsni. Na voljo so skrinje v velikosti 380 l in 530 l.

Če nas slučajno ne boste obiskali na Kranjskem sejmu, vas pričakujemo v MALOPRODAJI LTH, Škofja Loka, Kidričeva 66, vsak delavnik od 8. - 16. ure, ob sobotah 8. - 12. ure. Dodatne informacije po tel.: 631-301.

VABLJENI!**POSKRIBITE
ZA SVOJO
POSTAVO!**

SALON

Slender You

064/218-323

Streljanje

Novi kranjski prvaki

Kranj, 6. septembra - Občinska strelska zveza Kranj je na strelišču v Struževem organizirala občinsko prvenstvo v streljanju z malokalibrsko puško in pištolo za člane, članice, mladince in mladinke. Nastopilo je 39 strelk in strelcev. V streljanju z malokalibrsko puško serijske izdelave so zmagali Jure Freljih (Iskra) pri članih z 253 krogi, ekipno Iskra s 727 krogi, Darinka Smrtnik z 208 krogi med članicami, Uroš Zupan (Franc Mrak) med mladinci s 196 krogi, ekipno T. Nadižar s 527 krogi, Andreja Malovrh (T. Nadižar) med mladinkami z 227 krogi ter T. Nadižar ekipno s 633 krogi. S pištolo so streljali samo člani. Zmagal je Vinko Freljih (Iskra) z 249 krogi, ekipa Iskre pa je nastreljala 604 kroge.

V Struževem je bilo tudi republiško prvenstvo v streljanju z vojaško puško, ki so ga spet organizirali kranjski strelci. Udeležba je bila izredna, saj je sodelovalo 29 ekip, posamično pa kar 102 strelca. Zmagali so Celjani z izrednimi 543 krogi, med posamezniki pa član zmagovalne ekipe Jože Jeram s 185 krogi. Skofjeločani so bili ekipno peti, med posamezniki pa se je Franc Černe (Iskra) s 175 krogi uvrstil na 8. mesto. Na odprtem slovenskem prvenstvu v streljanju s polavtomatsko puško, ki je bilo tudi v Kranju, je zmagal Brest iz Cerknice s 712 krogi, Kranj pa je bil četrti s 684 krogi. Janez Mrkun iz Ljubljane je z 261 krogi od 300 mogočih dosegel nov republiški rekord, dva kroga manj pa je dosegel najboljši gorenjski strellec Pavel Jerb starejši. Peti je bil Franc Černe iz Kranja.

Nov rekord Alenke Kavar

Na republiškem prvenstvu s serijskim malokalibrskim orožjem v Celju so dosegli gorenjski strelci izjemen uspeh predvsem po zaslugi mladinke Alenke Kavar iz Radovljice, ki je z malokalibrsko puško serijske izdelave v treh položajih dosegla nov republiški rekord 535 krogov od 600 mogočih! Odlična druga je bila Darinka Smrtnik (Omnia sport) iz Kranja s 466 krogi. Člani Kranja so bili ekipno tretji, prav tako pa je bila tretja tudi mladinka Andreja Malovrh iz Kranja. ● B. Malovrh

Janez Pintar drugi v Schleizu - Edini gorenjski tekmovalac v cestnohitrostnih dirkah je letos Janez Pintar iz Kranja, ki je član Avtomoto društva Domžale. Sodeloval je na treh dirkah za svetovno prvenstvo in na eni veliki mednarodni dirki. Na dirkah v Muglle v Italiji in v Brnu na Češkoslovaškem se mu ni uspelo uvrstiti v finale, v Assnu na Nizozemskem pa je bil v finalu in zasedel v kategoriji do 125 ccm 16. mesto. Udeležil se je velike mednarodne dirke v Schleizu v Nemčiji in bil med 40 dirkačih iz 17 držav v kategoriji do 125 ccm drugi. Pintarju letos omogočajo udeležbo na velikih tekmovanjih sponzorji in to so Sava Kranj, Zavarovalnica Triglav, Hyundai Slovenijales, Riko Ribnica, Castrol in večje število obrtnikov. Na sliki: Pintar na treningu v Brnu. - ● Besedilo in slika M. Jenkole

Iskra VARJENJE

na sejmu Slovenska kakovost v Kranju od 10. - 13. 9. 1991

- Proizvodni program
- MIG MAG polavtomati 100 - 550 A
- TIG naprave 160 - 350 A
- Rezanje kovin s pomočjo zračne plazme do debeline 35 mm
- Avtomati za varjenje pod praškom
- Rezervni in potrošni deli

Iskra - Varjenje vedno v koraku s časom.

Obiščite nas in se seznanite z novostmi v našem proizvodnem programu. Informacije in naročila: Iskra Varjenje, d. o. o. Stegne 21/C-1 Ljubljana tel.: (061) 576-508, 191-331 int. 630 fax: (061) 575-039

Medklubsko tekmovanje v dresurnem jahanju v Bobovku

Kranjčani silijo k vrhu

V nalogi A se je med 15 najboljših uvrstilo kar 8 jahačev iz Konjeniškega kluba Kranj.

Bobovek, 7. septembra - "Izjemno smo zadovoljni z uvrstitvijo naših jahačev, saj so prišli na tekmovanje v Bobovek vsi najboljši v Sloveniji, razen profesionalcev. Napredek našega kluba v dresurnem jahanju je očiten, za večino neverjeten. V nalogi A je med 15 najboljšimi kar 8 naših jahačev. To kaže, da delamo strokovno izredno dobro," je dejala po sobotnem medklubskem tekmovanju v dresurnem jahanju na vežbališču v Bobovku (tekmovanje je bilo v spomin Jožeta Škofica) predsednica Konjeniškega kluba Kranj Ajda Kalan.

Tekmovanja se je udeležilo nad 50 jahačev iz štirih slovenskih klubov: Kranja, Lipice, Ljubljane in Posavja. Preizkusili so se v treh težavnostih

razredih oziroma nalogah A, L in M. A je najlažja, L je srednje težavnosti, M pa najzahtevnejša. Na tekmi se je zbral slovenski amaterski vrh, tudi številčno je bila tekma izredno do-

bro zasedena, jahači Konjeniškega kluba Kranj pa so v tekmah videli novo priložnost za uveljavitev. Na tekmi jih je nastopilo kar devet v nalogah A in L in sicer Blaž in Polona Ka-

lan, Anže Rode, Marjana M. horič, Nina Virnik, Saša P. gam, Neža Rebolj, Polona S. jer in Marjana Markun.

Tokratna tekma v Bobovku je bila že druga v organizaciji Konjeniškega kluba Kranj. Oktobra bo še tretja, vendar doslej najpomembnejša. Zaradi dobre organizacije in napredka dresurnega jahanja v Kranju bo 12. oktobra v Bobovku mednarodno republiško prvenstvo v dresurnem jahanju.

V nalogi A je zmagala Birgit Fabris (Lipica) na konju Favori Vera pred Vesno Bitenc (Ljubljana) na Strumfu Kranjčanoma Blažem Kalanom na Plutu Navaru in Polono Kalan na Whisperju. V konkurenci juniorjev je bila najboljša Vesna Bitenc pred Blažem in Polono Kalan. V nalogi L je ponovno zmagala Birgit Fabris iz Lipice na Favori Vera, drugi je bil Kranjčan Blaž Kalan na Plutu Navaru, tretji pa Polona Mahne iz Lipice na Neapolitanu Alegri. V nalogi M je zmagala Irena Drobnič Ljubljane na Esteri, Krajčar pa v tej nalogi niso imeli predstavnikov. ● J. Košnjek, foto G. Šinik

Veterani prvič na plastični skalalnici

Kosti so zdržale

Gorenja Sava, 7. septembra - Prvo poletno veteransko prvenstvo Slovenije v smučarskih skokih na plastiki (doslej so bila taka prvenstva samo na snegu) je uspelo. Na 12- in 22-metrski skalalnici na Gorenji Savi ga je organiziral Skakalni klub Triglav iz Kranja. Na prihodnjih prvenstvih si lahko nadejamo še večjo udeležbo. Važno je, da so kosti zdržale, so dejali tekmovalci, nekdanji aktivni smučarski skakalci. Poguma nam ne manjka, predvsem pa je pomembno, da se nekdanji sotekmovalci spet srečamo.

Na manjši 12-metrski skalalnici je bil v mlajši skupini najboljši Janko Pagon z Jesenic, v starejši pa Vinko Kunstelj z Vrhnike, ki je bil s 53 leti najstarejši udeleženec. Tekma Državno prvenstvo Kranj

Najstarejši med veterani Vinko Kunstelj z Vrhnike

se je nadaljevala še na večji 22-metrski skalalnici, kjer pa sta bila v svojih skupinah najbolj-

Vinko Bogataj med skokom v telemark.

ša Dušan Šiler in Vinko Bogataj. Ljubiteljem smučarskih skokov je še v spominu zaradi strahovitega padca na velikanki v Obersdorfu. Vendar ga kljub temu znova in znova vleče na skalalnice. Sicer pa smo v soboto na Gorenji Savi zaploskali, razen zmagovalcem,

še Zvonetu Kešpertu, Branetu Fajfarju, Petru Štefančiču, Branku Bašu, Sreču Grosarju, Janezu Beštru, Slavku Veseli in Stanku Martinjaku. Nekateri od njih so izkoristili priložnost in se pognali prek 40-metrski skalalnice. ● J. Košnjek, foto A. Gorišek

Prva slovenska državna prvaka v športnem plezanju

Laskave naslove in pokale je podelil slovenski minister za šolstvo in šport, dr. Peter Vencelj.

Kranj, 7. septembra - Odprto prvenstvo Slovenije v športnem plezanju, ki je potekalo v soboto, je tokrat minilo v lepem, sicer zvečer v finalnem delu tekmovanju, nekoliko hladnem vremenu, toda dež tokrat, kljub vsem grozečim vremenarskim napovedim, ni ogrozil tekmovanja. Tekmo sta skupaj, tako kot že prenekatero v Kranju, organizirala Tomo Cesen in ZTKO Kranj.

V dopoldanskih kvalifikacijah je uspelo 6 deklet in 12 fantov, ki so se v zgodnjih večernih urah pomerili za laskavi naslov prvega slovenskega državnega prvaka v športnem plezanju. Pri dekletih si je na-

Najboljša med plezalkami Miranda Ortar (Soški AO)

slov prislužila, po pričakovanjih prenekaterih in tudi po izkušnjah dosedanjih tekem v

športnem plezanju, članica Soškega alpinističnega odseka, Miranda Ortar. Finalno žensko smer, ki je bila ocenjena z oceno 7b (VIII+/IX-) je edina med finalistkami preplezala v celoti (13 m). Pri moških se je tokrat izkazalo, da Tadej Slabe, član alpinističnega odseka Ljubljana - Matica, kljub temu da je bil najstarejši med finalisti in da si je že prislužil vzdevek "starosta" slovenskega športnega plezanja (po stažu plezanja, ne po letnici rojstva), ni imel pravega tekmeča. Smer bi pravzaprav lahko preplezal tudi v celoti, ocena smeri: 7c+/8a (IX+), vendar je tudi njemu ponagajala športna sreča ali pa ga je "potegnila bližina konca smeri". Kakorkoli že, bil je tisti, ki je med fanti priplezal najvišje in si prislužil naziv državnega slovenskega prvaka.

Uvrstitve: ženske - 1. Miranda Ortar (Soški AO), 2. Simona

Zmagovalec med plezalkami Tadej Slabe (Ljubljana Matica)

Škarja (AO Železničar), 3. Marjota Štremfelj (AO Kranj), Metka Lukančič (AO Trbovlje), 5. Jelka Tajnik-Kranjčar (AO Ravne), 6. Nataša Strlič (AO Tržič); moški - 1. Tadej Slabe (AO Matica), 2. Vili Ček (AO Trbovlje), 3. Matjaž Mejovšek (Šaleški AO), 4. Igor Kalan (AO Kranj), 5. Stanislav Židan (AO Matica), 6. Marko Lukič (AO Kozjak), 7. Borut Leskošek (AAO Ljubljana), Aljoša Grom (AO Vrhnika), Andrej Jaklič (AO Kranj), Nejc Zaplotnik (AO Kranj), 11. Matej Grilc (AO Matica), 12. Rok Žakelj (AO Matica), M. Peterneš, foto: A. Gorišek

Nogomet

Zmaga Živil Naklo

V 5. kolu slovenske nogometne lige so nogometaši Živil Naklo doma brez težav premagali Primorje iz Ajdovščine z 2:0. Prvi gol je v 10. minuti zabil Ahčin, drugega pa v 73. minuti neski. Naklanci so zamudili priložnost za še višjo zmago. Na gostovci vodi Izola z 9 točkami, Živila Naklo pa so druge s 7 točkami.

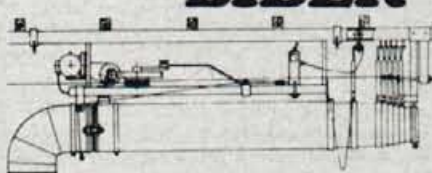
V območni slovenski nogometni ligi je Alpina iz Zirov dosegla zmago s Solinarjem s 5:1. ● J. K.

V gorenjski članski ligi so bili doseženi naslednji izidi: Polje : Visoko 0 : 1, Lesce : Senčur 4 : 0, LTH : Creina 1 : 1, Maribor : Trboje 1 : 3, Bled : Sava 1 : 0 in Polet : Zarica 2 : 1. ● Gros

trosilnik

sena

BIDER

063-831-415

IZJEMNO ZNIŽANA CENA !!!

Prodaj R 4, letnik 1978, Hrastje 171/a, Kranj 14315
 LADO Caravan, letnik 1986, prodaj. 50-805 14316
 Prodaj GOLF JGL, letnik 1982, Dežmanova 1, Lesce 14322
 Prodaj DIANO za 1.500 DEM, registrirano, Brezje 3 14323
 Prodaj JUGO 45, letnik 1985, cena 3.500 DEM, 70-309 14329
 Prodaj OPEL Kadett 1.2 LS, Rožna dolina 29, Lesce 14331
 Prodaj POKROV MOTORJA in levi prednji BLATNIK za Jugo 45, 66-881 14332
 LADO Karavan 1200, letnik 1981, registriran 70-045 14337
 FIAT 126, letnik 1991, vodno hlajenje, prodaj, Golnik 94 14338
 Prodaj SPAČKA, letnik 1974, cena 900 DEM, 84-294 14340
 Prodaj DIANO, letnik 1979, registrirano, 44-698 14341
 Prodaj OPEL Kadett 1.6 D, za 16.000 DEM, 215-683 14343
 Prodaj Z 101, cena po dogovoru, Brežak, Stara c. 33 14344
 Prodaj JUGO Koral 45, letnik 1991, 217-844 14345
 Prodaj Z 101, letnik 1978, Rožna dolina 40, Lesce 14346

Prodaj otroški VOZIČEK in HOJICO, 218-145 14350
 Prodaj JUGO 55, temno rdeče barve, letnik maj 1989, 25.000 km, za 7.000 DEM, 324-125, po 16 uri 14353
 Prodaj BMW, letnik 1986, 48.000 km, 66-486 14354
 Prodaj TRAKTOR Ursus, star 1 leto, 68-662 14362
 Ugodno prodaj dobro ohranjen JUGO 45 E, 84-259 14364
 Prodaj OPEL Ascona Kupe, letnik 1986, 324-457 14373
 Prodaj Z 750, ohranjeno, starejši letnik, 801-514 14375
 Ugodno prodaj KOMBI Z 850 AK, letnik 1986, 632-249 14377
 Prodaj Z 750, letnik 1980, 77-201 14378
 Prodaj JUGO 45, letnik 1984, registriran, 327-682 14379
 ŠKODO 105 L, letnik 1982, prodaj za 1.800 DEM, 82-030 14380
 CITROEN GSX, prodaj za 1.600 DEM, Dobračevska 28, Ziri 14383
 CITROEN GS, GA, CX, VISA, kupim, 691-946 14384
 GOLF diesel, letnik 1987, ohranjen, prodaj, 631-364 14385

AVTO ŠOLA**VPIŠUJEMO V TEČAJ CPP**

Začetek tečaja bo v ponedeljek, 16. 9. 1991, v hotelu CREINA.
 Tečaj bo potekal dopoldne in popoldne. Informacije dobite osebno v naši AVTO ŠOLI na Koroški 5 (hotel CREINA) ali pa po telefonu 213-650 int. 212 in 328-602.
 Delovni čas imamo med 7. - 19. uro.

RENT a CAR...

FORD Escort 1300 S, letnik 1981, prodaj, 57-678 14388

Za rezervne dele prodaj ZAZ TAVRIA, Rabiča 17, Mojstana 14393

Prodaj 750, Poličar, Prežihova 4, Bled, 77-122 14397

Prodaj Z 101 GTL 55, letnik 1983, 802-691 14402

Prodaj TRAKTOR IMT 540, 51-066 14403

Karambolirano Z 101, letnik 1987, prodaj, Slivnik, Sp. Gorje 16 14405

Prodaj R 4, december 1989, Srelec, Milje 26, Šenčur 14407

JUGO 45 A, letnik 1987, prodaj, 43-365, po 16 uri 14411

Prodaj JUGO 45 A, letnik 1986, z dodatno opremo, 213-437 14412

Prodaj FIAT 126 P, Čemažar, C. JLA 41, Kranj - stara cesta Kokrica - Naklo 14418

Prodaj R 5 Campus, 5 vrat, letnik 1990, 57-987 14418

Prodaj FIAT 126 P, letnik 1978, registriran do septembra 1992, cena 1.000 DEM, Ogled na Prežihovi 13, Bled, 77-958 14422

Prodaj AX TRE, letnik 1987, ali menjaj za R 4, 217-604 14423

Prodaj ali zamenjam LADO Samaro, 217-061 14425

Ugodno prodaj ali menjaj Z 126 P, letnik 1981 in Z 101, letnik 1978, 41-725 14426

Prodaj Z 101 Mediteran, letnik 1982, 57-960 14428

Prodaj ohranjeno Z 101, letnik 1981, 621-830 14430

Prodaj SCIROCCO GTI, 218-249 14431

Prodaj JUGO 45, letnik 1984, cena 2.600 DEM, 45-532 14438

GOLF diesel nujno in poceni prodaj, letnik 1988, 74-509 14452

Prodaj AX TRE, letnik 1987, ali menjaj za R 4, 217-604 14423

Prodaj ali zamenjam LADO Samaro, 217-061 14425

Ugodno prodaj ali menjaj Z 126 P, letnik 1981 in Z 101, letnik 1978, 41-725 14426

Prodaj Z 101 Mediteran, letnik 1982, 57-960 14428

Prodaj ohranjeno Z 101, letnik 1981, 621-830 14430

Prodaj SCIROCCO GTI, 218-249 14431

Prodaj JUGO 45, letnik 1984, cena 2.600 DEM, 45-532 14438

GOLF diesel nujno in poceni prodaj, letnik 1988, 74-509 14452

Prodaj AX TRE, letnik 1987, ali menjaj za R 4, 217-604 14423

Prodaj ali zamenjam LADO Samaro, 217-061 14425

Ugodno prodaj ali menjaj Z 126 P, letnik 1981 in Z 101, letnik 1978, 41-725 14426

Prodaj Z 101 Mediteran, letnik 1982, 57-960 14428

Prodaj ohranjeno Z 101, letnik 1981, 621-830 14430

Prodaj SCIROCCO GTI, 218-249 14431

Prodaj JUGO 45, letnik 1984, cena 2.600 DEM, 45-532 14438

GOLF diesel nujno in poceni prodaj, letnik 1988, 74-509 14452

ZAPOSLITVE

Takoj zaposlim v redno delovno razmerje PRODAJALCO živilske stroke, za trgovino v Kranju. Pogoji: 4-letna srednja šola ali kvalifikacija. Pompe Ivanka, Okroglo 18, Naklo 13913

Gostilna Knafel Žirovnica, zaposli natakarja-ico 14156

Dekle z ekonomsko ali komercialno šolo ZAPOSLEM za opravljanje računovod-

Prodaj AX TRE, letnik 1987, ali menjaj za R 4, 217-604 14423

Prodaj ali zamenjam LADO Samaro, 217-061 14425

Ugodno prodaj ali menjaj Z 126 P, letnik 1981 in Z 101, letnik 1978, 41-725 14426

Prodaj Z 101 Mediteran, letnik 1982, 57-960 14428

Prodaj ohranjeno Z 101, letnik 1981, 621-830 14430

Prodaj SCIROCCO GTI, 218-249 14431

Prodaj JUGO 45, letnik 1984, cena 2.600 DEM, 45-532 14438

GOLF diesel nujno in poceni prodaj, letnik 1988, 74-509 14452

UGODNA prodaja gnojila KAN po 4,60 din/kg in uvožene čebulice po 84,00 din/kg
 Kmetijska trgovina »PILAR«, Beleharjeva 15, ŠENČUR, tel. 41-284

OPRAVIČILO

Pri objavi »V spomin« Vinku Staretu je prišlo do neljube napake.

Pravilen kraj rojstva je SP. BRNIK
 Za napako se opravičujemo.

ZAHVALA

V sredo, 4. septembra, smo se za vedno poslovili od naše mame, stare mame, prababice in tašče

FRANČIŠKE BENEDIK

Tišlarjeve mame iz Stražišča

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in vsem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali cvetje in izražali sožalje. Posebna zahvala g. Sonji za nego in pomoč, g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred in pevcem za lepo petje.

VSI NJENI

V SPOMIN

11. septembra bosta minili dve leti, odkar nas je zapustil naš dobri in skrbni

STANE PAPLER

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki se ga spominjate in ga obiskujete na njegovem preranem grobu.

ŽALUJOČI: Vsi njegovi

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustila naša sodelavka iz Strokovnih sektorjev - sektorja logistike

MARUŠA CELAR

rojena 1943

Od nje smo se poslovili v petek, 6. septembra 1991, ob 16. uri, na pokopališču v Goričah.

DELOVNI KOLEKTIV SAVA KRANJ

POROKA PO KRANJSKO

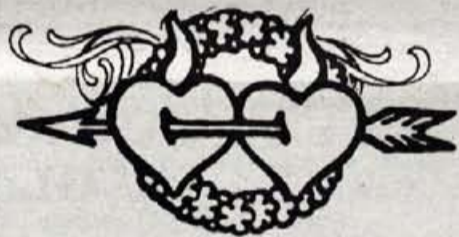
POROČNI SERVIS PRINC IN HOTEL BOR GRAD HRIB PREDDVOR

vabita vse mladoporočence, ki se želijo poročiti po navadah svojih dedov in babic, da čimprej pošljejo prijavnice na naslov:

HOTEL BOR - GRAD HRIB, 64205 PREDDVOR

21. septembra ob 19. uri vabljeni vsi na zanimivo prireditev **IZBOR POROČNEGA PARA**

kjer se bodo mladoporočenci potegovali za zmagovalni par, ki se bo 28. septembra poročil po starih šegah in navadah.

PRIJAVNICA

Ime in priimek neveste

Ime in priimek ženina

Naslov ženina

Telefon:

POKROVITELJ GORENJSKI GLAS

Elita - E moda

Prešernova 14, Kranj

IZREDNA PONUDBA MOŠKIH HLAČ

vseh vrst

od 570,00 do 1.200,00 din

Tradicionalni izlet za naročnike Gorenjskega glasa

VSAK TEDEN

BOMO IZŽREBALI PO 4 NAROČNIKE

V avtobusu za Glasov jesenski izlet k simbolu slovenstva Najevski lipi je 48 sedežev - naročnikov Gorenjskega glasa pa več kot 20.000. Zato bo pač žreb moral še naprej določevati, kdo gre na izlet - na željo velikega števila bralcev, ki nas sprašujete o možnosti sodelovanja na izletu, pa bomo zagotovili še en avtobus in zanj se boste lahko prijavi posebej. Prijavnica bo objavljena naslednji torek - tokrat pa je Jana Belovič izžrebala:

29. Tilka VOVK, Suha 11, Kranj
 30. Ivica OMAN, Ješetova 1/a, Kranj
 31. Lovro DEBELJAK, Golnik 49, Golnik
 32. Primož SMID, Na Kresu 22, Železniki

Slovenija in svet

Amerika se mehča

"Vsi so izrazili razumevanje in podporo za našo samostojnost, toda politično stališče je, da je treba slovensko vprašanje reševati v okviru jugoslovanskega," je dejal po vrnitvi iz Združenih držav Amerike predsednik slovenske vlade Lojze Peterle.

Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle: iz Združenih držav v Milano. - Slika G. Šinik

Predsednik slovenske vlade je po vrnitvi z daljšega obiska v Združenih državah povedal, da uradna ameriška politika ne omenja več enotnosti Jugoslavije. Pri znanju samostojnosti Slovenije je kot zrela hruška, je dejal Peterle, vendar je Združene države Amerike ne bodo prve odtrgale. Slovenija je za priznanje zaprosila že ob razglasitvi samostojnosti, med tokratnim obiskom pa je veljala glavna pozornost gospodarskim vprašanjem. Predstavniki bank so ocenili slovenski gospodarski program kot strokoven in ambiciozen. Vse te zakone je treba po sodbi Američanov sprejemati v paketu. Monetarna suverenost je za Slovenijo nujna. Američane smo pričeli, da mislimo resno, vendar bo konkretna pomoč povezana s priznanjem Slovenije. Predsednik vlade je potoval v Ameriko tudi na povabilo ameriških Slovencev, ki so plačali polovico stroškov potovanja. Vesel sem, da so me povabili Slovenici, je dejal in zavrnil očitke o neprimernosti potovanja na tuje v zaostrenih razmerah. Prav Slovenci so naredili veliko za promocijo Slovenije v javnosti in omogočili, da je Peterle veliko nastopal v javnosti prek medijev in predavanj. Slovenstvo se v Združenih državah Amerike prebujajo, naši rojaki pa so zbrali tudi 500.000 dolarjev pomoči. Predsednik slovenske vlade in slovenske krščanske demokracije Lojze Peterle pa je v nedeljo odpotoval v Milano na "Praznik prijateljstva", ki ga je organizirala italijanska krščanska demokracija. Organizirali so simpozij na temo Nove meje v Evropi. Med drugim je bila na srečanju izrečena kritika italijanskemu zunanjemu ministru De Michelisu, ki zavlačuje z mednarodnim priznanjem Slovenije, kar pa italijanska in evropska krščanska demokracija zelo trdno zagovarja.

Pogovori parlamentarcev

Delegacija slovenske skupščine, v kateri sta bila njen podpredsednik Vane Gošnik in poslanec družbenopolitičnega zbora Borut Šuklje, se je vrnila z obiska na Nizozemskem. Slovenca sta predstavila osamosvojitvena prizadevanja Slovenije, še posebej pa gospodarski položaj naše republike, ki se je zaostri s prekinitvijo gospodarskih stikov z nekaterimi zahodnoevropskimi državami. Nizozemski sogovorniki so obljubili, da bodo pozitivno vplivali na nizozemsko vlado, tudi glede mednarodnega priznanja Slovenije po preteku moratorija. Predsednik slovenske skupščine dr. France Bučar je sprejel predsednika deželnega sveta Veneta Umberta Carrara, ki je sodeloval na okrogli mizi levičarskih strank v prostoru Alpe Jadran, podpredsednik skupščine Vitodrag Pukl pa se je pogovarjal z dr. Adolfom Steinerjem, poslancem deželnega zbora Zgornje Avstrije, predsednik skupščinske komisije za mednarodne odnose Matjaž Sinkovec pa se je pogovarjal z madžarskim parlamentarcem Kovacsom in poslancem Evropskega parlamenta Giorgijem Rossetijem. V Sloveniji pa je bila švedska misija za mirno reševanje konfliktov v Jugoslaviji. Švedi so se pogovarjali z dr. Dimitrijem Ruplom, Miranom Bogatajem in svetovalcem predsedstva republike Marjanom Kramarjem, nato pa še s predstavniki Stranke demokratične prenovne in Liberalnodemokratske stranke. ● J. Košnjek

Pooblastilo za predstavništva

Ljubljana, 5. septembra - Na današnji seji slovenske vlade je ministrstvo za zunanje zadeve predlagalo, da vlada sprejme generalno pooblastilo za odpiranje predstavništva Republike Slovenije v tujini, za primere, ko bo čas primeren in bo mednarodni položaj to zahteval. Do mednarodnega priznanja Slovenije, se v tujih državah odpirajo tako imenovani biroji (imamo jih že na Dunaju, v Londonu in v Luksemburgu), po priznanju pa naj bi prerasli v diplomatska predstavništva. Republika Slovenija naj bi imela 12 predstavništva: pri sosedah (Italija, Avstrija in Madžarska), v vseh republikah dosedanje Jugoslavije ter v Nemčiji, Franciji, na sedežu Evropske skupnosti in ZDA. ● S. Z.

Začela se je mirovna konferenca o Jugoslaviji

Nam res lahko le Bog pomaga

Uvodno zasedanje mirovne konference o Jugoslaviji v Haagu ni zblizalo stališč jugoslovanskih republik, jugoslovanski problem pa vedno bolj zajeda tudi enotnost Evropske skupnosti.

Splošna deklaracija o rešitvi krize v Jugoslaviji, ki je bila v Haagu v soboto sprejeta brez razprave, je za zdaj še kos papirja. Vanjo so zapisali, da bo konferenca poiskala mirno in trajno rešitev krize, za kar bo poskrbela arbitražna komisija v okviru konference, ki je začetek pogajanj o prihodnosti Jugoslavije in njenih narodov, da ne bo pristala na spremembo katerekoli meje, če to ne bo doseženo na mirnem in sporazumen način, in da je pogoj za nadaljevanje konference prekinitev ognja ob nadzoru mednarodnih opazovalcev, kar edini lahko zagotovi konferenci uspeh.

Sobotni uvodni nastopi govornikov, nizozemskega zunanjega ministra Van Den Broeka, predsednika zveznega predsedstva Mesiča, premiera Markovića in republiških predsednikov, so si

bili hudo nasprotujoči in tudi medsebojno obtožujoči. Milošević je obtožil Slovenijo in Hrvaško, da sta krivi za vse, še posebej pa Hrvaško, da zganja genocid na Srbi. Tudjman mu je vrnil in terjal od konference, da obsodi Srbijo zločinov in terja povračilo škode. Kučan je napovedal, da bo Slovenija po moratoriju razglasila polno suverenost. Bulatović je menil, da je posredovanju armade sedaj nujno. Izetbegović in Gligorov sta zagovarjala suverenost republik ob formiranju zveze suverenih držav, Marković je povedal, da ima koncept delovanja federacije v prehodnem obdobju. Mesič je bil za preoblikovanje jugoslovanske skupnosti ter za takojšnjo vrnitev vojske v vojašnice. Če tega ne bo, je dokaz za vojaški državni udar. Vsak od govornikov je ostal trd-

no za svojimi okopi, vojna v Jugoslaviji pa se je medtem nadaljevala. Trenutno res zgleda tako, da nam lahko le Bog pomaga, za kar se je zavzel papež v govoru v Vicenzi.

Mirovna konferenca in jugoslovanska kriza sta nevarno zjedli tudi enotnost Evropske skupnosti. Del skupnosti je za vojaško posredovanje, del pa ne, ker to ne bi zaleglo. Del skupnosti še vedno upa na ohranitev države, del pa sodi, da je Jugoslavija že pokopana. Skupnost se razhaja glede mednarodnega priznanja Slovenije in Hrvaške in republik, ki bi to želele. Za priznanje

Slovenije in Hrvaške se, razen Nemčije in Danske, sedaj zavzema tudi Francija, Anglija in Španija pa sta na drugi strani, ostale članice pa nihajo med obema opcijama. Lord Carington, ki vodi konferenco, je upravičeno bolj pesimist kot optimist, čeprav javno izraža prepričanje v uspeh. Ta teden, še pred četrtkom, ko se bo nadaljevala konferenca na ravni zunanjih ministrov (za Jugoslavijo) in namestnikov iz držav dvanajsterice, bo ugledni lord pri nas na pogovorih z vsemi prizadetimi.

V Jugoslaviji se je vojna nadaljevala, ne menč se za haaska prizadevanja. V Srbiji so protestirali zoper papeževa mirovna prizadevanja in podporo Hrvaški ter terjali, da mora vatikanska ambasada iz Beograda. Nihče se noče umakniti s položajev oziroma v vojašnice. Vse kaže da bo mirovna konferenca dolga, pa tudi njen neuspeh ne bi bilo nobeno presenečenje. ● J. Košnjek

Iz Kučanovega govora v Haagu

Predsednik Kučan je dejal, da je po sodbi Slovenije angažiranje Evropske skupnosti in Konference o evropski varnosti in sodelovanju edina možnost za rešitev krize. Sami tega nismo sposobni storiti. Nato je stališča Slovenije naštel v desetih točkah.

- pričakujemo, da bo konferenca zagotovila mir kot pogoj za rešitev krize skladno z voljo narodov oziroma republik
- mirovna konferenca ne more spremeniti dejstva, da je Slovenija 25. junija razglasila samostojnost in državnost. Pristali smo na trimesečni moratorij, po njegovem izteku pa bo Slovenija uveljavila polno neodvisnost. Opazovalna misija nam je dala visoke ocene in mednarodna skupnost ne bi smela imeti zadržkov glede priznanja Slovenije in Hrvaške.
- državnost Slovenije ne izključuje možnosti ponovnega sklepanja sporazumov o sodelovanju, povezovanju in urejanju medsebojnih odnosov
- za Jugoslavijo naj se ustanovi neke vrste konferenca o varnosti in sodelovanju
- Jugoslovansko armado je nujno izločiti kot udeleženca in arbitra v sporih
- vojaško agresijo na Slovenijo so nadomestili gospodarski in finančni pritiski
- gospodarski odnosi Evrope do Jugoslavije naj se normalizirajo
- konferenca naj ne bo zlorabljena za medsebojne obtožbe
- konferenca mora upoštevati pravico do samoodločbe, spoštovanje notranjih in zunanjih meja, spoštovanje človekovih pravic in pravic manjšin, možnosti za mednarodni nadzor, zaščito lastnine in pravne varnosti na ozemlju Jugoslavije ter spoštovanje načel mednarodnega prava pri razdržitvi.

RADIATORJI JUGOTERM
IN OSTALA OGREVALNA TEHNIKA PO ZELO
UGODNIH CENAH
KIKA ŽIRI TEL. 692-036

Računalnik + učilnica =

Računalniška šola

Kranj - Seveda, manjka še dober "prfoks" in pa osnovnošolci, ki imajo poleg matematike, slovenščine in podobnih šolskih zadev še nekaj prostega časa, predvsem pa željo ob blizu spoznati, "orodje prihodnosti", računalnik. Nekateri se najbrž še spominjate, ko smo to poletje pisali o poletnih računalniških delavnicah v Kranju in Trzinu. Navdušenje najmlajših za delo na računalniku je bilo "krivo", da so se pri Opusu, računalniški firmi, ki se sicer ukvarja z uvajanjem novih tehnologij in s storitvami na področju strojne in programske opreme, odločili, da s tovrstnim računalniškim izobraževanjem nadaljujejo.

Razen tečajev za odrasle bodo letos organizirali tudi računalniško šolo za osnovnošolce od prvega razreda dalje. Predavatelji z visoko izobrazbo in ustreznimi pedagoško - andragoški izkušnjami bodo poučevali v posebej opremljeni učilnici v Poslovnem centru na Planini 3, po urniku, ki ga bodo določili skupaj z otroki in njihovimi starši. Skupine naj ne bi bile večje od 10 učencev (vsakemu seveda pripada svoj računalnik), pouk pa naj bi potekal po dve uri tedensko, z začetkom 1. oktobra. Šolnina naj bi bila mesečna in sicer od 20 do 25 DEM (v d.p.), kot pa so v Opusu dejali, so starši, tudi tisti, ki imajo morebitne pomisleke glede šolnine, vabljeni na posvet v prostore Opusa na Jaka Platiše 9, danes in naslednji petek pa bo, od 17. do 19. ure odprta tudi računalniška učilnica, kjer vas bodo čakali učitelji, ki bodo vaše otroke učili računalništva.

Kaj reči na rob? Računalniško izobraževanje v zadnjem času postaja nujnost, saj bo "znati delati z računalnikom" prav gotovo v prihodnosti odigralo pomembno vlogo v življenju posameznika. Ker pa vemo, da je danes sodobna računalniška oprema izredno draga in si osnovne šole preprosto ne morejo privoščiti kvalitetnih tovrstnih izobraževanj, je Opusova pobuda več kot dobrodošla. ● I. Kavčič

Krompirjev bal v Škofji Loki

Škofja Loka, 8. septembra - Aktiv mladih zadržnikov je v nedeljo priredil že tradicionalni Krompirjev bal. Do sedaj so ga organizirali v Poljanah, vendar ker tam ni bilo toliko ljudi zainteresiranih za delo in obisk, so se odločili za Škofjo Loko. Franc Guzelj je pozdravil obiskovalce, nato pa je nastopila folklorna skupina Javorje. Organizirali pa so tudi razne družabne igre, kot so pobiranje krompirja, pitje piva, vlečenje vrvi, najpomembnejši pa je bil krompirjev ples, kjer se je prodajal krompir, potem pa so morali plesalci plesati, ne da bi krompir padel ali da bi si ga popravljali. Za veselo razpoloženje je poskrbel ansambel Lojzeta Slaka, pripravili pa so tudi srečelov. Franc Guzelj je povedal, da želijo s to prireditvijo nadomestiti izgubljen prireditev Izseljenški piknik, ki so ga izgubili zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Želijo, da bi se v Loki zopet kaj dogajalo, so organizirali Krompirjev bal, načrtujejo pa tudi še druge prireditve. Povabil pa je tudi nove člane v Aktiv mladih zadržnikov.

GORENJSKI GLAS

V 25. KOT VEČER

NOVINARSKI VEČER

ob 30-letnici kampa Smednik v Dragočajni sobota, 14. septembra, ob 15. uri v kampu v Dragočajni

Podelili bomo priznanje Gorenjskega glasa Turističnemu društvu Dragočajna - Moše. Po otvoritvi poslovnih prostorov društva ob kampu in prireditvi bo v kampu veselo rajanje. Če bo vreme slabo, bo prireditev v soboto, 21. septembra, ob 15. uri.

Pokrovitelj: Zavarovalnica Triglav d. d. Ljubljana, Območna enota Ljubljana

Septembra skozi MERKURJEVE duri, da se pozimi »centralna ceneje zakuri!«
v **SEPTEMBRU v MERKURJEVIH prodajalnah**
nižje cene posameznih izdelkov za centralno ogrevanje:

za **20 % ceneje:** termostatski in navadni ventili za radiatorje (ARMAL), ekspanzijske posode, garniture za cisterne, termo in hidro manometri...

za **15 % ceneje:** cisterne (ITPP), mešalni ventili (TVT in FERROTHERM), kotlovna regulacija, menjalna vratica...

za **10 % ceneje:** peči za centralno ogrevanje (FERROTHERM in TVT), obtočne črpalke (WILLO)...

IN ŠE sanitarne in vodovodne armature (ARMAL in UNITAS) za **20 % ceneje!**

POPUSTI VELJAJO ZA TAKOJŠNJA PLAČILA IN ZA ČLANE STANOVANJSKIH ZADRUG.
ZGRABITE PONUJENO ROKO, KOLIČINE SO OMEJENE! PODROBNEJŠE INFORMACIJE V PRODAJALNAH.